

نوڳردنه وهی بهرژه وهندییه گانی ئه مریکا-رینیشاندهری گاتی ستراتیژی ئاسایشی نیشتمانی ئه مریکا

04-04-2021

نووسه ره گان

ناوهندی لیکۆلینه وهی رووداو

نوئىكر دىنەۋەي بەرژەۋەندىيە كانى ئەمىرىكا

كۆشكى سېي لە مانگى ئاداردا ستراتىژى نوئى خۇي بەناونىشانى رېئىشاندىرى كاتى ستراتىژى ئاسايشى نىشتمانى ئەمىرىكا" [i] بىلەن كۆرۈلگەن، كە تىدا جەخت لە گەرەنەۋە و پەيوەندىكىردن بە جىھانەۋە دەكات. ستراتىژە كاتىيەكەي ئىدارەي نوئى، جەخت لە كرەنەۋە بەرپوۋى جىھان و پابەندىبون بە بەھاكانى دىموكراسى و مافى مروئ و كاركردىنى ھاۋبەش و پاراستنى ھاۋبەيمەنەكان و گەرەنەۋەي ئەمىرىكا بۇ سەركرىدەتەي جىھان لە رىكخراۋە ئۆدەۋەلەتتەيەكان و رىكخراۋە جىھانئىيەكاندا كىردوۋەتەۋە. لە پېئىشەكى راپۇرتەكەدا جۇ بايدىن سەرۋكى ئەمىرىكا جەخت لە پابەندى ئەمىرىكا بە دووبارە پەيوەندىكىردن بە جىھان و رووبەروو بوۋنەۋەي ئالىنگارىيەكان لە داھاتوۋدا دەكاتەۋە و دەلىت: "من جارېكى دىكە پابەندىم بە پەيوەندىكىردن بە جىھانەۋە دوۋپاتدەكەمەۋە، نەۋەكو بۇ رووبەروو بوۋنەۋەي ئالىنگارىيەكانى دوئىنى، بەلكۇ بۇ ئالىنگارىيەكانى ئەمرو و سبەئىنى."

پېئىشەكى

من جارېكى دىكە پابەندىم بە پەيوەندىكىردن بە جىھان دوۋپاتدەكەمەۋە، نەۋەكو بۇ رووبەروو بوۋنەۋەي ئالىنگارىيەكانى دوئىنى، بەلكۇ بۇ ئالىنگارىيەكانى ئەمرو و سبەئىنى."

جىھانەكەمان لە خالى ۋەرچەرخاندايە، داينامىكى جىھان گوراۋە. لەم كاتەدا قەيرانە نوئىيەكان پېئىستى بە سەرنجدان بۇ خىراكردىنى بەرەنگارىبوۋنەۋەي ئالىنگارىيەكانى ۋەك بىلەۋبوۋنەۋەي پەتا (پاندامىك)، قەيرانى كەشۋەھا، چەكى ئەتۇمى و شۇرپى پېئىشەسازى چوارەم ھەيە. بەدلىنبايەۋە، ئىمە تەنبا لە بەرەۋپېئىشدانى بەرژەۋەندىيەكانى ئەمىرىكا و بەرزاگرتنى بەھا جىھانئىيەكان بەكاركردىن لەسەر كارى ھاۋبەش لەگەل نىكترىن ھاۋبەيمەنەكانمان و ھاۋبەشەكانمان سەردەكەۋىن. ھەرۋەھا، بە نوئىكر دىنەۋەي سەرچاۋەي بەھىزى نىشتمانىي خۇمان، كە ئەمەش بە بوۋزاندەۋەي سەرەكىترىن بەنەماكانمان دەستپىدەكات، كە دىموكراسىي ئىمەيە. من باۋەرم وايە، ئىمە لە نۆپەراستى مشتومرېكى بەنەرەتى و مېژوۋىداين لەربارەي ئاراستەي داھاتوۋى جىھانەكەمان. خەلكانىك مشتومرې ئەۋە دەكەن بەرەچاۋكردىنى ھەموو ئەۋ ئاستەنگانەي دېنە پېئىشمان تاكرەۋى باشترىن رىگايە بۇ پېئىشەۋە، ھەرۋەھا خەلكانىكى دىكەش ھەن و تىدەگەن دىموكراسى گىرنگە و بەنەمايە بۇ سەرگەۋتن بەسەر ئەۋ ئاستەنگانەي رووبەروۋى جىھانەكەمان دەبېتەۋە.

من بەتەۋاۋى باۋەرم بەۋە ھەيە، كە دىموكراسى كلىلى ئازادى، خۇشگوزەرانى، ئاشتى و كەرامەتە. ئىستا ئىمە دەبېت بەرپوۋنى ئەۋە نىشانىدەين، كە گومان لادەدات و دىموكراسى بۇ خەلكى خۇمان بۇ خەلكى جىھانئىش بەردەستدەبېت و سەردەكەۋىت. پېئىستە ئىمە بېسەلمىئىن، كە مۇدەلەكەمان شوپنەۋارى مېژوۋىيى نىيە، بەلكۇ تاكە رىگايە بۇ ئەۋەي بەلىنەكەي داھاتوۋمان بەھىئىنە دى. ھەرۋەھا، ئەگەر ئىمە بەيەكەۋە و لەگەل ھاۋبەشە دىموكراتىيەكانماندا بە متمانە و ھىزەۋە كار بەكىن، ئەۋا رووبەروۋى ھەموو ئاستەنگىك دەبېنەۋە و پېئىشى ھەموو بەرەستكارىك دەكەۋىن. بەدەھىئىنە ئىمە ئامانجانە دەگەرئىتەۋە بۇ ناۋەرۋكى ستراتىژىي پېئىشنىيازكراۋ: پېئىستە ۋىلايەتە بەكگرتوۋەكانى ئەمىرىكا بەرژەۋەندىيەكانى نوئى بىكەتەۋە بۇ بېئىنى ئاستەنگەكانى ئەمرو لە پىگەيەكى بەھىزەۋە، ئىمە بناخەي ئابوورىيەكەمان باشتر بنىات دەئىن، دووبارە دەستدەكەين بە جىگىركىردنەۋەي پىگەي خۇمان لە دامەزراۋە ئۆدەۋەلەتتەيەكان، بەرزركر دىنەۋەي بەھاكانمان لە ناخۇ و بەرگرىكر دىنباين لەسەر ئاستى ھەموو جىھان. ھەرۋەھا بە مۇدىرنكردىنى تۋانا سەربازىيەكان، ئەۋىش لەكاتىكدا پېئىشەكى پېئىشەنگى بوۋن بە دىپلۇماسىيەت و دووبارە بوۋزاندەۋەي تۇرى ھاۋبەيمەنى و ھاۋبەشى ئەمىرىكا دەبېت. ھەرۋەھا، ئىمە ئەم كارە دەكەين و دەبېت بۇ خەلكى ئەمىرىكاشى روۋن بەكەبنەۋە، كە سەركرىدەتەي و پېئىشەنگىكردىنى جىھان ۋەبەرھىئىنەكى نىيە، كە ئىمە ھەست بە باشى بەكىن، بەلكۇ ئەۋە دلىنبايمان دەكاتەۋە، كە چۇن خەلكى ئەمىرىكا لە ئاشتى و ئاسايش و خۇشگوزەرانى دەزىت و ئەۋەش بەرژەۋەندىيەكى حاشاھەلنەگرە.

كاتىك ھاۋبەيمەنەكانمان بەھىز دەكەين، ھىز و تۋاناي خۇمان بۇ تىكدانى ھەرپەشەكان پېئىش ئەۋەي بگەنە كەنارەكانمان گەرە دەكەين و ۋەبەرھىئان لە پېئىشەۋتنى ئابوورى ۋەلتاندا دەكەين. بازارى نوئى بۇ بەرھەمەكانمان دروستدەكەين و ئەگەرى ناسەقامگىرى و تۋوندىزى و كۆچى بە كۆمەل كەمدەكەئىتەۋە. كاتىك ئىمە سىستىمى تەندرووستىيەكان لەسەرتاسەرى جىھان بەھىز دەكەين، مەترسى بىلەۋبوۋنەۋەي پەتاي جىھانى (پاندامىك) كەمدەكەبنەۋە، كە ھەرپەشەن بۇ سەر خەلك و ئابوورىيەكەمان. كاتىك ئىمە بەرگرى لە مافى بەكسانى ھەموو خەلك، ژنان و كچان، ھاۋرەگەزخۋاز، كۆمەلگە رەسەنەكان، كەسانى خاۋەن پىداۋىستى تاپبەت، خەلكانى ھەموو

باکگراوندیکی ئیتنی و ئاینی دهکەین، ئەوا ئیمە یارمەتیدەر و دڵنیادەبینهوه، که ئەو مافانە بۆ مندالانی خۆمان لێرە لە ئەمریکا پارێزراوه.

ئەمرۆ، من ئەم رێنشاندرە کاتیە بۆاوەدەکەمەوه بۆ گەیانندی روانگە ببنینم بۆ چۆنیەتی مامەڵەکردنی ئەمریکا لەگەڵ جیهاندا. هەروەها من دەزگا و دامەزرێوانەکان ئاراستە دەکەم بۆئەوێ کار و بەرنامەیان لەگەڵ ئەم رێنشاندرەدا رێکبخەن و کاری پێیکەن. تەنانت کاتیگ دەست بە کارکردن لەسەر ستراژی ئاسایشی نیشتمانی ئەمریکا دەکەین. کاتمان نییە بۆ بەفەرمان، راستییە سادەکە ئەوەیە: ئەمریکا چیدیگە ناتوانیت لەسەر شانۆی جیهان نەبێت. هەروەها بە سەرکردایەتی بایدن و هاریس، ئەمریکا دەگەرێتەوه. دیپلۆماسی و هاوێپمانەکان دەگەرێتەوه، بەلام ئیمە سەیری دواوە ناکەین. ئیمە بەناتەواوی سەیری داهاوو دەکەین و بۆ ئەوێ بەهەکەوه بتوانین بۆ خەلکی ئەمریکای بنیات بنین.

با برۆینە سەر کار!

جو بایدن

سەرۆکی ویلاپەتە یەگرتووکانی ئەمریکا

نوێکردنەوهی بەرژەوهەندییەکانی ئەمریکا

رێنیشاندرە کاتی ستراژی ئاسایشی نیشتمانی ئەمریکا

سەرەتا

وینای ئاسایشی جیهان

لەپێشینهکانی ئاسایشی نەتەوهییمان

دەرئەنجام

سەرەتا

ئەمرۆ لەهەموو کاتیگ زیاتر چارەنووسی ئەمریکا بەشیوەیەکی ناریگ بەستراوتەوه بە رووداوەکانی ئەودیو کەناراوەکانی ئیمە. ئیمە بەرەنگاری پەتایەکی جیهانی (پاندامیک)، تیکشکانی ئابوورییەکی بەرەو داکشان، قەیرانی دادپەرەریی رەگەزی و قەلبوونەوهی باری ناسایی کەشوهوا بووینەتەوه. ئیمە رووبەرۆوی جیهانی سەرەلانی ناسیونالیزم، پشترکردن لە دیموکراسی، گەشەکردنی بەرەنگاری رووسیا، چین و دەولەتانی دیگە دەسەلاتخواز و شوپوشی تەکنەلۆژی بووینەتەوه، کە هەموو رووکانی ژیاومان دووبارە دادەپێژێتەوه. هەروەها، لەم قوناخدا ئیمە رووبەرۆوی ئاستەنگی بێ وینە بووینەتەوه، بەلام دەرغەتی بێ هاوتاش هەیه.

ئەم ساتە بانگماندەکات بۆ ئەوێ بەرەوپێشەوه بمانبات، نەوهکو بچووکی ببنەوه بۆ دواوه. بەدیاریکراویش بۆ گەرانهوه بۆ جیهان بانگمان دەکات. بۆ سەلامەتی، بۆ خۆشگوزەرانی و تازادی ئەمریکیەکان بانگمان دەکات. ئەمەش پێویستی بە تێگەیشتنی نوێ و فروان لە ئاسایشی نەتەوهی هەیه. کاتیگ، کە رۆلمان لە جیهاندا دەناسرێتەوه، بە بەهیزی و زیندوویی ئیمە لە ئەمریکا بەند دەبیت. ئەمەش داوای، رێگایەکی داھینەرانه، کە لەسەر بنەمای هەموو سەرچاوەکانی هیزی نەتەوهییمان، فرەیییمان، ئابوورییەکی چالاک، داینامیکی کۆمەلگە مەدەنی، داھینانی تەکنەلۆژی، بەها دیموکراتییەکان و تۆری فراوان و قوڵی هاوبەش و هاوێپمانی لەگەڵ بەهیزترین هیزی سەربازی جیهان دەکات. ئەرکی ئیمە ئەوەیە، کە ئەم بەرژەوهەندییەکان مسۆگەر بکەین و بەرگری لێیکەین. ئەویش بە بنیاتنانەوهی باشتەر لە مالهوه و بەگەرختنەوهی سەرکردایەتییمان لە دەرەوه، ئەمەش لە پێگە نوێکردنەوهی هیزی هەیه، کە ئەمریکا دەتوانیت رووبەرۆوی هەر بەرەنگارییەکی بێتەوه.

پێویستە ئیمە پێکەوه ئەوه نیشان بەهین، کە هیشتا دەتوانین دیموکراسییەکەمان بەگەلەکەمان بگەیهین. ئەوێش دووپاتیکیەنەوه، کە ئەو دیموکراسییە بۆ زالبوون و تێپەراندنی ئاستەنگەکانی ئەم قوناخە ئیستا گرنگە. ئیمە هەولی بەهیزکردن و پالپشترکردنی هاوێپمانەکان دەهین، لەگەڵ هاوبەشەکانماندا بەهیک بیرکردنەوه کار دەکەین و هیزی پێکەوهی خۆمان کۆدەکەینەوه بۆ پشختنی بەرژەوهەندی هاوبەش و دۆزینەوهی هەرەشە هاوبەشەکان. هەروەها ئیمە بە دیپلۆماسی پێشەوهی و پابەندبوونی

خۇمان بە پەرەپىدانی جیهانی و ھاوکاری ئىۋودەولەتى نوۋ دەكەئىنەو. ھاوكاتىش، ۋەبەرھىنە زىرەك و بە دىسپلین لە بەرگى نىشتمانىدا دەكەين. ئىمە قەيرانەكانى ئەمىرۇ دەستىنشانىدەكەين، ھەروەھا ئاستى خۇراگرى، داھىتان وپىشكەوتن بەرزەكەينەو. ئەۋىش بۇ ئەۋەى بەرپاستى خۇشگوزەرانى ھاۋبەش بۇ داھاتوۋ بنىات بنىن. ئىمە دووبارە پابەندىيى خۇمان بەناسىنەۋەى ئايدىپاكان دووپات دەكەينەۋە و دامەزراۋە و دەزگاكانى ئاسايشى نىشتمانى مۇدىرن دادەمەزرىنن. ھاوكاتىش دۇنيايى دەدەين سوود لە ھەموو بەرە و تۋانا جياۋازەكان ۋەرگىن كە بۇ بەرەنگاربوونەۋەى ئاستەنگە ئالۋزەكانى ئەمىرۇ پىۋىستىن. ھەروەھا ھەر شتىك دەيكەين، ئامانجمانە ژيانىكى باشتىر و سەلامەتتىر و ئاسانتىر بۇ خىزانى كاركەر لە ئەمىرىكا دابىن بكەين.

ئەۋ قەيرانەئەى ئىستا زۇر قورسە، كە رووبەروويان بوۋىنەتەۋە، بەلام ئەمىرىكا قورسىيەكان تىدەپەپىننىت. بەدرىژايى مېژوومان، ئەمىرىكىيەكان ماۋەى قەيرانىان گورپۇۋە و گواستوۋەتەۋە بۇ دەرەفت و نوپىۋونەۋە، ھەمان شت بۇ ئەمىرۇش راستە. ئىمە دەرەفتى ئەۋەمان ھەيە نەك تەنبا بۇ بنىاتنانەۋە، بەلكۇ بنىاتنانەۋەى بەشۋەبەكى باشتىر كارىكەين، ئەۋىش بەفېرىۋون لە ھىزى خۇمان بۇ ۋىناكردن و بنىاتنانى داھاتوۋبەكى باشتىر دەبىت.

ۋىناى ئاسايشى جىهان

ئىمە ناتوانىن وانىشانى بدەين كە بە سادەيى جىهان دەگەرپتەۋە بۇ شىۋەى 75سال، 35سال ياخود تەنانت چۋار سالىك لەمەۋىپىش. ناشتوانىن شتەكان بۇ ئەۋ شىۋەبەكى كە پىشتىر ھەبوۋە بگەرپىننەۋە. لە سىياسەتى دەرەۋە و ئاسايشى نەتەۋەپىدا ۋەك سىياسەتى نىۋوخۇيى دەبىت نەخشە بۇ كورسىكى نوۋ دابىن.

رووداۋەكانى ئەمدوۋايىبە زۇر بەروۋنى ئەۋەيان نىشاندا، كە زۇرىك لە ھەرپەشە گەرەكان كە رووبەروويان بوۋىنەتەۋە، رىز لە ھىچ سنوورىك ناگرن و ھىچ دىۋارىك ناسن. دەبىت ئىمە بەكارى بەكۆمەل و پىكەۋەيى رووبەروويان بوۋىنەتەۋە. بىلاۋبوونەۋەى پەتا (پاندامىك) ۋەمەترسىيە بابۇلۇجىيەكانى دىكە، تەشەنەكردنى قەيرانى كەشۋەۋا، ھەرپەشەى سايبەرى و دىجىتال، تىكچوۋنى ئابوۋرى نىۋودەولتەى، قەيرانە مروۋىبە درىژخايەنەكان، توۋندەرەۋى و توۋندتېزى و تىرورىزم، بىلاۋبوونەۋەى چەكى ئەتۇمى و چەكى كۆكۆز، ھەموو ئەمانە مەترسى جىددىن ۋەھەندىك باروودۇخدا ترسناكن. ھىچ نەتەۋەبەكى ناتوانىت بەتەنبا بەشۋەبەكى كارىگەر رەفتار بكات. ھەروەھا، بە بى ئەمىرىكا، ناتوانىت بەشۋەبەكى كارىگەر ناۋىشان بۇ ھىچ كەسنىك دىارى بكرىت.

لەم كاتەدا ئەمىرىكا زىاتىر پىۋىستى بە بەشدارىيى و پەبوۋەندى بە جىهان و ھاوکاری نىۋودەولتەى ھەيە و لە ھەموو كاتىكىش زىاتىر بوۋە. لەگەل ئەۋەشدا، دىموكراسى لە سەرانسەرى جىهان و بەھى ئەمىرىكاشەۋە زىاتىر كەوتوۋتە ژىر گەمارۇ. كۆمەلگە ئازادەكان لەناۋ گەندەلى، ناپەكسانى، جەمسەرگىرى، پۇپۇلىستى، نالىپىرالى ۋە ھەرپەشەى سەر حوكمى ياسادا، بەرەنگارى ئەم كىشانە بوۋنەتەۋە.

تەۋزىمى نەتەۋەيى و ناسىۋنالىستى بەھۇى قەيرانى كۆفېد-19 خىراتىروۋە و لەھەر ۋلاتىك، عەقلىيەتتىكى بەرھەمھىناۋە كە بۇ خۇى كارىكات، كە ئەمەش زىاتىر بوۋەتە ھۇى گۋشەگىرى و خۇشباۋەرى و سەلامەتى كەمتر. تاۋەكو دىت، گەلانى دىموكراتىش زىاتىر بەرەنگارى ئاستەنگى دەرەكى دەبنەۋە، كە لەلەبەن ھىزى دەسەلتاخۋازى نادىموكراتەۋە (دىكتاتور) بىلاۋدەكرىتەۋە. ھىزە دژە دىموكراتەكان زانىارى ھەلە و زانىارى نادرووست و گەندەلى پىچەككراۋ بەكارنەھىنن بۇ سوود ۋەرگرتن لە لاۋازى ھەستىپىكراۋ و درز و دابەشكردنى چولە لەناۋ گەلانى ئازاد و لەناۋبردنى ياسا نىۋودەولتەتتەيەكان و گرنىگىدان و بەرزكردنەۋەى مۇدىلى جىگەرەۋەى حوكومرانى دەسەلتاخۋاز (دىكتاتور) لە حوكومرانىدا. پىچەۋانەكردنەۋەى ئەم تەۋزىم و ئاراستەبە بنەماى ئاسايشى نىشتمانىمان پىكەدەھىننىت. پىۋىستە ۋىلايەتە بەكگرتوۋەكانى ئەمىرىكا بەھىزى نمونەيى خۇى سەرگردايەتى بكات، ئەۋىش پىۋىستى بەكارى قورس لەنىۋوخۇى ئەمىرىكا بۇ بەھىزكردنى كۆلەكەكانى دامەززاندى دىموكراسىمان ھەيە. بەرپاستىش پىۋىستە رەگەزپەرسىتى سىستەماتىك دەستىنشانىكەين و بۇ بەلەنەكانمان ۋەك نەتەۋەبەكى كۆچبەر كارىكەين. سەرکەۋتەنەكانمان دەبىتە سەكۆبەك بۇ دىموكراسىيەكانى دىكە، كە ئازادىيان تىكەلە بە ئاسايش و خۇشگوزەرانى و شىۋازەكانى ژيانى ئىمەۋە.

لېزەشدا، پىۋىستە ئىمە لەگەل ئەۋ راستىدە بىن، كە دابەشكارى دەسەلت (ھىز) لە سەرانسەرى جىھاندا لە گوراندایە و ئەمەش ھەرپەشەى نوۋى درووستكردوۋە. بەتايىبەتتەش، چىن زۇر بەخىرايى خۇى سەپاندوۋە. تاكە رىكابەرە، كە تۋاناي لە تىكەلكردنى ئابوۋرى، دىپلۇماسى، سەربازى و ھىزى تەكنەلۇژيا ھەيە بۇ بەرەنگارىيەكى بەردەۋام لە سىستىمىكى نىۋودەولتەى كراۋە و سەقامگىردا. رووسىا سوورە لەسەر زىادكردنى كارىگەرى خۇى لە جىھاندا و رۇلى تىكەدەرەنەى لەسەر شانۇى جىهان دەگىرپت. مۇسكۇ و پەكىن بەقورسى ۋەبەرھىنەئىنەىن لە پىشكىنىنى ھىزى ئەمىرىكا و ھەۋلەكانىندا بۇ رىگرتن لە بەرگىرىكردن لە بەرزەۋەندىيەكانى ئەمىرىكا و ھاۋپەيمانەكانى لە سەرانسەرى جىھاندا كىردوۋە. ئەكتەرانى ھەرپىمى (ناۋچەيى) ۋەك ئىران و كۇرپاى باكوۋر بەردەۋامن لە بەدوادا گەرانى تۋاناي گورانكارىيى يارىيەكان و تەكنەلۇژىيەكان، ھاوكاتىش بوۋنەتە ھەرپەشە بۇ سەر ھاۋپەيمان و ھاۋبەشەكانى ئەمىرىكا و ئاستەنگى سەقامگىرى ھەرپىمى لە جىھاندا درووستدەكەن. ھەروەھا ئىمە رووبەروۋى ئالىنگارى نىۋ ئەۋ ۋلاتانە بوۋىنەتەۋە، كە حوكومرانىيان شلۇقە و

كارىگەرى ئەكتەرانى نا-دەولەتلىك سەرە، كە تواناي تىككىدىكى بەرژەۋەندىيەكانى ئەمىرىكانى ھەيە. تىرۇرېزىم و تووندىتىزى و تووندېۋى نىۋوخۇيى و نىۋودەۋلەتى ۋەك ھەرەشەى گىرنگ ماون، بەلام سەرەراي ئەم ئالىنگارىيانە، ۋىلايەتە يەگىرتوۋەكان ئەمىرىكا بەردەۋامە لە پاراستنى بەرژەۋەندىيەكانى بەھەموو شىۋە و رەھەندەكانى ھىزەۋە. ئەمەش توانامان دەداتى بۇ ۋىناكردىنى داھاتوۋى سىياسەتى نىۋودەۋلەتى و پىشخستنى بەرژەۋەندى و بەھاكانمان. ھەرۋەھا بۇ پىكھىنانى جىھانىكى ئازادتر، سەلامەت و خۇشگوزەرانتر تواناما دەداتى.

ئەم كارەش بەپەلەيە، چۈنگە ئەۋە ئەمىرىكايە كە يارمەتيدەرە بۇ دامەزراندن و دەرگردن و تاقىكردەۋەى ھاۋپەيمانەكانمان، دامەزراۋەكان، رىككەوتننامەكان و نۆرمەكان كە لەژىر نوسىنەۋەى فەرمانە نىۋودەۋلەتتەيەكاندان. لەنئوان گورانكارىيە خىراكان و كەلەكەبوۋنى قەيرانەكاندا، كەمووكوپتتەيەكانى سىستەمەكان بەدەرگەوتوۋن. ترافىك و بەربەرەكانى نىۋان دەۋلەتەكان بوۋەتە ھۇى ئەۋەى كە زۇر كەس لەجىھاندا بە ئەمىرىكايەكانىشەۋە پىرسىار لە بەردەۋامى پەيوەندىيەكان بگەن. ئەمىرىكا ناتوانىت ۋەك ھەمىشە بگەرپتەۋە بۇ بازىرگىنى و داۋاكارىيەكانى رابردوۋش بە ئاسانى ناگەرپتەۋە، بەلام ئەمە ھەللىك دەدۇزپتەۋە بۇ خۇگونجاندىن، چاكسازى و لەباۋەشگرتنى دەستپىشخەرى بوزرانە، كە دەۋلەتان و كارەكتەرە نادەۋلەتتەيە كارىگەرەكان بەرىگى نوى پىكەۋە كۆبكاتەۋە. پىكەۋە لەگەل ھاۋپەيمانەكانمان و ھاۋبەشەكانمان دەتوانىن نوپىگەرى و بەمۇدىرنكردىنى ھاۋكارى نىۋودەۋلەتى بۇ ئالىنگارىيەكان ئەم سەدەيە لە ھەرەشەى سايبەرى، گەندەلى و گورانكارى كەشۋەۋا و دەسەلتاخۋازى دىجىتالى بپارىزىن.

لە كۆتابىدا، دەرپازبوۋن لەژىر زۇرىك لەم تەۋزە فراۋانانە شۇرپىكە لە تەكنەلۇژىدا، كە ھەم مەترسى و ھەم بەلىنى بىناتانەۋە دەدات. ھىزە پىشەنگەكانى جىھان، پىشېرپكى بۇ پەرەپىدان و گواستەۋەى تەكنەلۇژىاى دەرگەوتوۋى ۋەك ژىرى دەستكرد و رامانكارى كوانتەم دەكەن، كە ئەمىش دەتوانىت ھەموو شىتېك لە ھاۋسەنگى ئابوۋرى، سەرىازى لەنئوان دەۋلەتاندا تاۋەكو داھاتوۋى كار و سەرۋەت و سامان و ناپەكسانى لەنئوياندا بگۇرپت . تواناي داھاتوۋ زۇر گەۋرەيە. پىشكەوتنەكانى تەكنەلۇژىاى وزە بەردەۋامەكان (وزەى پاك) زۇر پىۋىستە بۇ خاۋكردەۋەى گۇرپنى كەشۋەۋا، بايۋتەكنەلۇژى (تەكنەلۇژىاى بايۋلۇجى) دەتوانىت چارەسەرى نەخۇشپەكان بگات، ژىرخانى ئەۋەى پىنجەمى پەيوەندىيەكان 5G (نەۋەى داھاتوۋى پەيوەندىيەكان) قۇناخەكە بەرەۋ پىشكەچوۋنىكى زۇر گەۋرە لەبازرگىنى و گەپىشتن بە زانىارى دەرەخسپىت. گورانكارىيە خىراكانى بوارى تەكنەلۇژىا ھەموو لايەنەكانى ژيانمان و بەرژەۋەندى نەتەۋەيىمان پىكەدەھىننىت، بەلام ئاراستە و دەرئەنجامەكانى شۇرپى تەكنەلۇژى بەناجىگىرى دەمىنپتەۋە. تەكنەلۇژىاى دەرگەوتوۋ (نوۋ) بەزۇرى لە لايەن ياسا و نۆرمەكان كە بۇناۋەندكردىنى ماف و بەھا دىموكراتىيەكان دىزىن كراۋن بەرپۆەنابرىن. ھەرۋەھا ھاۋكارى بەخىۋكردىن، دامەزراندنى پاسەۋانى دۇى خراب بەكارھىنان ياخود كىردار و كارى خراب، كەمكردەۋەى نادلىياى و بەرپۆەبىردنى مەترسىيەكان پىشېرپكىيەكە دەپتە ھۇى ناكۆكى و پىكدادان. ئەمىرىكا پىۋىستە دوۋبارە ۋەبەرھىنان لە پاراستنى زانست و تەكنەلۇژىا بگات بۇ ئەۋەى جارىكى دىكە پىشەنگى و سەركرداپەتى بگىرپتەۋە دەست، ھەرۋەھا، لە ئىستادا شان بەشانى ھاۋبەشەكانمان كار بۇ چەسپاندنى ئەو ياسا و نۆرم و نەرىتە نوپىانە بگەن، كە رىگەمان پىدەدات دەرەتەكانى پىشكەوتنى تەكنەلۇژىا بقرىنەۋە.

لەپىشپەكانى ئاساپشى نەتەۋەى ئەمىرىكا

بەرژەۋەندى نەتەۋەى زىندوۋ (دەگمەن)ى ئەمىرىكا لە دامەزراندنى كۆمارەۋە تاۋەكو ئىستا بەرگەى گرتوۋە. ئەمپۇ، بەرەۋپىشېردن و بەرزكردەۋەى ئەم بەرژەۋەندىيە پىۋىستى بە رىگا و دەرۋازەيەكى نوۋ بۇ ئاستەنگەكانى ئەم قۇناخ و كاتەى ئىمە ھەيە. ئەمەش سادەترىن پابەندى و بەئەمەكى ئىمەيە بۇ پاراستنى ئاساپشى گەلى ئەمىرىكا، كە ۋادەخۋازىت روۋبەپوۋى بەرەنگارىيەكان نەۋەكو تەنبا لە زلھىزو ناخەزە ناۋچەيىبەكان، بەلكۇ لە ئەكتەرە توۋندېرە و تاۋانبارە نادەۋلەتتەيەكانىش بىنەۋە. ھەرۋەھا روۋبەپوۋى ھەرەشەكانى ۋەك گورانكارى كەشۋەۋا، نەخۇشى گوزراۋە (پەتا)، ھىرشى سايبەرى و زانىارى نادرووست و جياۋاز بىنەۋە، كە ئەمانەش ھىچ سنوۋرىكى نەتەۋەى نانس و تىدەپەپىنن. ئىمە بەرژەۋەندى زۇرمان لە فرەۋانكردىنى خۇشگوزەرانى ئابوۋرى و دەرەتەكاندا ھەيە، بەلام ئىمە پىۋىستە بەرژەۋەندى ئابوۋرى ئەمىرىكا لەپوۋى بىزىۋى خىزانى كاركەر و كرىكارەۋە پىناسە بگەنەۋە، نەۋەكو لە بەرژەۋەندى و قازانجى كۆمپانىا گەۋرە ھاۋبەشەكان ياخود كۆكردەۋەى سامانىكى نەتەۋەى بىت. ئەمە بەشۋەيەكى زۇر لەسەر باشبوۋنى بناخەى ئابوۋرى و چاككردەۋەى گەشەكردىكى گونجاۋ دەۋەستىت، بە ھەمان شىۋەش، ۋەبەرھىنان لە ھاندان بۇ نوپكارى و داھىنان و بەرھەمھىنان لە بەھىزكردىنى پىشېرپكى نەتەۋەى بۇ كارى باش، دروستكردەۋەى زنجىرەى دابىنكردىنى ئەمىرىكا بۇ كالى باش و گىرنگ بگەن، كە دەپتە ھۇى فرەۋانكردىن و رەخساندىن دەرەتە بۇ ھەموو ئەمىرىكايەكان. ئىمە دەپتە پابەندى بە ناسپەۋە و بەرگىركىردن لە بەھا دىموكراتىيەكان، كە لەناۋ دلى ئاراستەى ژيانى ئەمىرىكادايە. ئەمەش ماناي زياتر لە سادەيى و بەردەۋامىدان بە دۇخى ئىستاي ھەيە، كە برىتتە لە زىندوۋكردەۋەى دىموكراسىمان، ژيانكردىن لەسەر ئايدىا و بەھاكانمان بۇ ھەموو ئەمىرىكايەكان و پابەندى و ۋەستان لە بەرامبەر بەھاكانمان لە دەرەۋە، لەۋانەش يەكىتى ۋەبەگرتنى دىموكراسىيەكانى جىھان، تا بۇ بەرەنگارى ھەرەشەكان بۇ سەر كۆمەلگەى ئازاد و فرەپەھەند بىنەۋە.

ريشه پيويستيه كاني دنيا بوون له ناسايشي نيشتماني ئەمريكا:

- بەرگري و پەروەردە كەردنى سەرچاوە بەردەستە كاني هيزى ئەمريكا لەنيوياندا: گەلى ئيمە، ئابووريمان، بەرگري نەتەوہييمان و ديموكراسييمان لە ئەمريكا (لە مائەوہ).

- بەرزكردنەوہى دابەشكردنى دەسەلات بۆ ناسينەوہ و ريگريكردن لە ھەرپەشەكردنى راستەوخۆى ئەمريكا و دۆستەكانمان (ھاوہييمانەكان)، ريگريكردن لە دەستگەيشتن بەسەر جيهاندا ياخود زالبوون بەسەر ناوچە و كيشوہرە سەرەككەياندا.

- سەرکردايەتيكردن و بەردەواميدان بە سەقامگيري و سيستمى كراوہى نيو دەوڵەتى، لەژير ساپەى نوسراويكى ھاوہييمانى ديموكراتى بەھيز، ھاوہيشيكردن، فرەبى دامەزراوہبى و ياسا.

ئيمە ناتوانين ھيچ كام لەو كارانە بەتەنيا ئەنجامدەين، لەبەر ئەم ھۆبەش، ئيمە نوڤگەرى و نوڤخووزى لە ھاوہييمانى و

ھاوہيشيەكانمان لەسەرانسەرى جيهاندا دەگەين. دەيان سائە، ھاوہييمانەكانمان لە دژى ھەرپەشە و دۆزمنى ھاوہيش لەبەرەى ئيمە وەستاون. ھەر وەھا پيگەوہ دەست بە دەست كارمان بۆ پيشخستنى بەرژەوہندى و بەھا ھاوہيشەكانمان كردوہ. ئەمانەش سەرچاوەبەكى بەھيز و زۆر مەزنى بيوينەى بەرژەوہنديە كاني ئەمريكا، ھاوشانىش بۆ پاراستنى گەلەكەمان بە سەلامەتى و سەرفرازى خەلكەكەمان يارمەتيمان دەدات. ھاوہييمانە ديموكراتەكانى ئيمە توانامان دەدەن كە بەرەى ھاوہيش بۆ بنياتنانى بينيڤىكى (فيژن) يەكگرتو پيگەيڤين. ھەر وەھا، پالپشتيمان دەكات و پال بە ھيزمانەوہ دەنيڤ بۆ بلبووكردنەوہى ستانداردى بەرز، چەسپاندنى ياساى نيو دەوڵەتى كارگەر و چاوديريكردنى و لاتان لە نيوياندا چين كە بەرپرسيارىيە دەكوڤتە ئەستۆ. بۆيە، ئيمە دووپاتى دەكەينەوہ، و بەرھيڤان و مۆديرنكردنى ريڤخراوى پەيمانى باكوورى ئەتەسى (ناتۆ) و ھاوہييمانىيەكانمان لەگەل ئوستراليا و ژاپون و كۆمارى كۆرياي باشوور، ھەر وەھا لەگەل ھاوہييمان و ھاوہيشەكانمان لە جيهاندا گەورەترين سەرمايەى ستراتيجى ئەمريكا. ئيمە لەگەل ھاوہييمانەكانمان كار دەكەين بۆ ئەوہى بەشيوہبەكى دادپەروەرانە بەرپرسيارىيەكان دابەشكەين، ھاوكاتيش ھانيان دەدەين و بەرھيڤان لە بەرژەوہنديە بەراوردكارىيەكانى خويان لە دژى ھەرپەشە ھاوہيشەكانى ئيستا و داھاتوو بەكن.

ھەر وەھا، لە تەنيشت ھاوہييمانە سەرەككەيانە، ئيمە دوو ئەوہندەى ديكەش كار لەسەر بنياتنانى ھاوہيشە ديكە لەسەرانسەرى جيهاندا دەكەين. چونكە ھيزمان چەند ھيندە دەبيت، كاتيك ھەولەكان بۆ دەستنيشانكردنى ھەرپەشەى ھاوہيش، دابەشكردنى تيجوو و خەرجيەكان و فراوانكردنى بازەى ھاوئاھەنگى پيگەوہ كۆدەبنەوہ. ئيمە ئەوہ دەزانين، كە بەرژەوہندى دەگمەنى نەتەوہبى زيندوويمان ناچار بە قوڤبوونەوہى پەيوەنديەكان لە دەرياي ھيندى، ئەورووپا و بەشى رۇژئاواى گوى زەوى ھەبە. ھەر وەھا، ئيمە بەئاگاداريەوہ ھەردوو بەرژەوہندى و بەھاي خۆمان لەكاتى پەيوەنديكردن بە ھاوہيشەكانمان و گەلانى ھاوہييمان دەپاريزن. ئيمە ھاوہيشيمان لەگەل ھيندستان قوول دەكەين، شانەشەنى ئەوہش، كاركردن لەگەل نيوزلەندا، ھەر وەھا سەنگافورە، فييەتنام، و ئەندامانى ديكەى كۆمەلەى گەلانى باشوورى رۇژھەلاتى ئاسيا (ناسيان) بۆ پيشقەچوونى ئامانجە ھاوہيشەكانمان زياتر دەكەين. ناسينەوہى پەيوەندى ميژووبى ھاوہيش و قوربانيدان وادەكات ئيمە ھيزى خۆمان لەگەل ھاوہيشەكانمان لە وىلايەتەكانى دوورگەى ئارام دابريژينەوہ. ئيمە دووبارە پابەندى خۆمان بە ھاوہيشەكانمان لە ئەتەسى باكوور دووپاتدەكەينەوہ. ھەر وەھا، بەرنامەبەكى ھاوہيشە بەھيز لەگەل يەكيتى ئەورووپا، بەريتانيا لەسەر بابەتە پيئاسەكراوہكانى ئەم كاتە دادەپريژين.

لەبەرئەوہى بەرژەوہندى دەگمەن و زيندووى ئەمريكا بەشيوہبەكى دوولايەنە وابەستەبە ھەل و دەرفەتى نزيكترين دراوسينكانمان لە ئەمريكا، ئيمە ھەولى فراوانكردنى پەيوەنديەكانمان و تيكەلبوون و ھاوہيشيكردن لە رۇژئاواى زەوى دەدەين. بەتايەتيش لەگەل كەنەدا و مەكسيكو لەسەر بنەماى ريگرتنى ھاوہيش، يەكسانى و پابەندبوون بە خۆشگوزەرانى ئابوورى، ناسايش، مافى مروف و كرامەت. كە ئەمەش برىتيە لە كاركردن لەگەل كۆنگرەس بۆ دابينكردنى يارمەتى بۆ ئەمريكاى ناوہراست بە برى 4 مليار دۆلار لەماوہى چوار سائدا. ھەر وەھا ھەنگاوى ديكە بۆ دەستنيشانكردن ريشەكانى نارامى و نائەمنى مروفايەتى و كۆچكردنى ناپوكوپيڪ، ھەژارى، تووندتيزى، تاوانكارى و گەندەلى دەنيڤ، كە ئەم كيشانەش بەھۆى بلبوونەوہى پەتاي كۆفید-19 وە بەشيوہبەكى زۆر خراپتر قوولبوونەتەوہ. دواچار ئەم كيشانە بوونەتە ھۆى قەيرانى قەرەزەكان و قوولبوونەوہى پاشەكشەى ئابوورى، كە بەرۆكى تەواوى ئەمريكاى لاتين و كاريبيان كرتوہ. ھەر وەھا، ئيمە ھاوكارى بۆ بەرەنگاربوونەوہى كارگەريە ناوچەبەبەكانى (ھەريمى) گورانى كەشوہوا دەكەين، لەكاتيكيشدا يارمەتى دراوسينكانمان بۆ وەبەرھيڤان لە حكومەرانى باش و دامەزراوہ ديموكراتىيەكاندا دەكەين.

لە رۇژھەلاتى ناوہراست، ئيمە پابەنديە ئاسينەكانمان بۆ پاراستنى ناسايشى ئيسرائيل دەپاريزن، لەكاتيكدا بەدواى تيكەلبوونى زياتر لەگەل دراوسينكاندا دەگەيڤين و دەمانەويڤ رۆلى خۆمان وەك نيوەندگيريەبەكى دريژەپندەرى چارەسەرى گونجاوى دوو دەوڵەتى بگيڤين. ئيمە لەگەل ھاوہيشە ھەريمىيەكانمان كار بۆ نەھيشتنى دەستدرىژى و ھەرپەشەى ئيران بۆ سەر سەرورەى و پاراستنى يەكبوونى خاكى ديكە، تيكدانى ئەلقاعيدە و تۆرە تيرۆريستە پەيوەنديدارەكان و ريگەگرتن لە سەرھەلدانەوہى داعش،

چارهسەرکردن و دەسنیشانکردنی کارهساته مرویبهکان و دوو هیندهکردنی ههولهکانمان بۆ چارهسەرکردنی ئه و مملانییه

چه کردارییه ئالۆزانه دهکەین، که هه رهشه له سه قامگیریی ناوچه که و هه ریمه که دهکەن. به لام ئیمه باوه رمان به وه نییه، که هیزی سهربازی وه لانی ئالینگارییه کانی ناوچه که بیته. ههروهها، ئیمه پشکنینی به تال و هاوکاری بێ بنه ما نادهین به هاوبه شه کانمان له رۆژه لاتی ناوه راست بۆ به دواداووونی سهربازی و سیاسی که به پێچهوانه ی به رژه وه ندی و به هاکانی ئەمریکا بیته. هه ر بۆیه ش ئەمریکا له ئۆپراسیۆنه سهربازییه کانی یه مهن کشایه وه و پشتگیری هه وله کانی نه ته وه یه کگرتوو هه کانی بۆ کۆتایه یانان به جهنگ له و ولاته کرد. تامانجی ئیمه پێشگیریکردن له زیاتر ته شه نه کردنی گرژییه کانی ناوچه که و درووسترکردنی ژینگه و ده رفهت بۆ خه لکی سهرانسهری رۆژه لاتی ناوه راست بۆ دۆزینه وه ی ئاواته کانیانه.

ههروهها، به رده وامدیه بین له بنیاتیانی هاوبه شیکردن له ئەفریقا، وه به ره یانان له کۆمه لگه ی مه ده نی و به هیزکردنی په یوه ندی سیاسی، ئابووری، کلتووری له میژینه. ئیمه هاوبه شی له گه ل ولاتانی پڕ جو له و خیرا گه شه سه ندووی ئابووری ئەفریقا دهکەین. ته نانهت هاوکاری پێشکشی ئه و ولاتانه ش دهکەین، که به ده ست حکومرانی خراپ، ته نگانه ی ئابووری وته ندرووستی و ئاسایشی خۆراکه وه تووشی ته نگوچه له مه و ئاستهنگ بوون، په تای جیهانی (پاندامیک) کیشه کانی قوولتر کردوو ته وه. ئیمه کار بۆ کۆتایه یانان به کوشنده ترین مملانیکانی کیشوره که و ریزیکردن له ده سپێکردنه وه ی مملانییه که و ده رکه وتنی دانه یه کی نوچ دهکەین. له هه مانگاتیشدا هه ولی به هیزکردنی پابه ندبوونمان به گه شه پیدان، ئاسایشی ته ندرووستی و به رده وامیدانی ژینگه و پێشکەوتنی دیموکراسی و کاری یاسا دهکەین. ئیمه یارمه تی گه لانی ئەفریقا ده ده ی بۆ به ره نگاربوونه وه ی ئه و هه ره شانیه ی به هۆی گورانی که شه وه وا، تووندپه وی و تووندتیزی درووستبوون، ههروهها له به رامبه ر کاریگه ری ده ره کی بێ نه جامدا، پشتیوانی له سه ره بخۆیی ئابووری و سیاسییان دهکەین.

زیاتر له مه ش، جگه له دووباره پابه ندبوون به هاوبه یمانی و هاوبه شییه کانمان، ئەمریکا جاریکی دیکه هاوکاری نیوده وه لته ی بۆ جیهانیکی باشتر، سه لامه تتر و ئاوه دانتر زیاتر دهکات. ههروهها، ئیمه به خیرایی ده جوولێینه وه بۆ ئه وه ی پێگه ی سه رکردایه تیمان له دامه زراوه نیوده وه له تیه کاندنا به ده ست به ینین و له گه ل کۆمه لگه ی نیوده وه له تیدا به شداری چاره سه رکردنی قه یرانی که شه وه وا و ئالینگارییه هاوبه شه کانی دیکه بکه یین. ئیمه پێشتر دووباره گه رپانه وه ناو ریکه وتنی که شه وه وا ی پاریس و نیردراویکی تایبه تی سه رۆکایه تیمان بۆ که شه وه وا دیاریکردوو، یه که م هه نگاوشیمان به ره و گه رپاندنه وه ی سه رکردایه تیمان و کارکردن له پال ئه وانی دیکه دا بۆ به ره نگاربوونه وه ی ئه و مه ترسییه زۆر خیرایه یه، که به هۆی به رزبوونه وه ی پله ی گه رماوه درووستبووه. قه یرانی که شه وه وا چه ند سه ده یه کی خایاندوو هه وه کو درووست بووه. ته نانهت ئه گه ر وه لامدانه وه یه کی خیراش هه بیته، له سالانی داها توودا ئەمریکا و جیهان ئەزموونی زیادبوونی که شه وه وا ی سه خت و ناریک و فشاری ژینگه ی دهکەن. به لام، ئه گه ر ئیستا له کارکردنماندا شکست بخۆین، دوا ده رفه تمان بۆ هه لگه رپانه وه ی خراپترین ده رته نجامه کانی گورانی که شه وه وا بۆ سه ر ته ندرووستی خه لک، ئابووری، ئاسایش و هه ساره که مان له ده ست ده ده یین. بۆیه ش گوران به ره و وه ی پاک ده که یه نه کۆله که ی ناوه ندی هه وله کانمان بۆ گه رپانه وه و چاکبوونه وه ی ئابووریمان له نیوخۆی ئەمریکا له ماله وه، که هه م خۆشگوزهرانی نیوخۆیی و هه م متمانه ی نیوده وه لته ی وه ک سه رکردایه تیکردنی ئەجیندای گورانی که شه وه وا ی جیهان بنیات ده نیته. ههروهها، له مانگه کانی داها توودا، ئابوورییه گه وره کانی جیهان قایل دهکەین و کۆیاند هه کینه وه بۆ ئه وه ی به دوا ی به رزکردنه وه ی ئاستی توانای هه موو نه ته وه کان به ئەمریکاشه وه بۆ نه مکردنه وه ی خیرای ده رپه پاندن و بلاو بوونه وه ی کاربوون له جیهاندا بگه رپین. له وکاته شدا ئاستی خۆراگری بۆ گورانی که شه وه وا له نیوخۆی ئەمریکا و ولاتانی لاواردا به رزتر دهکەینه وه. له گه ل هه موو ئه و هه وله لانه شدا، ئیمه هاوکاری ولاتانی هاوبه شمان له سه رانسهری جیهان بۆ خۆگونجاندن و که مکردنه وه ی کاریگه رییه کانی گورانی که شه وه وا دهکەین. ههروهها، ئیمه ئاماده ده یین بۆ دابینکردنی یارمه تی مرویی و گه شه سه ندنی گه لان و کۆمه لگه کان، که به هۆی کاره ساته سرووشتییه کانه وه کاریگه رییان که وتوو ته سه ر و له سه ر ده بیته.

ههروهها، ئیمه له گه ل کۆمه لگه ی نیوده وه لته ی په یوه ست ده بین بۆ به ره نگاربوونه وه ی ئه و هه ره شه به رده وامانه ی وه ک په تای کۆفید-19 و نه خۆشیه گوازاوه کانی دیکه وه، که توانای به جیهانییوونان (پاندامیک) هه یه. ئیمه له ریکراوی ته ندرووستی جیهانی پێشهنگی و سه رکردایه تی بۆ کاری ریفۆرم و به هیزکردنی ریکراوه که دهکەین. ههروهکو کاریش بۆ چاکسازی و پێشخستی دامه زراوه که و رۆلی نه ته وه یه کگرتوو هه کان له به ره نگاربوونه وه ی په تای جیهانی (پاندامیک) و خۆتاماده کردن بۆ داها توو دهکەین. له ئیستاوه، ئیمه ده ستمان کردوو به کۆکردنه وه و هارمۆنیکردنی وه لامیکی نیوده وه لته ی بۆ کۆفید-19 به هاوبه شییه کی ماددی 2 تریلیۆن دۆلاری بۆ کۆفاکس له گه ل به لیدان به دابینکردنی 2 ملیار دۆلاری دیکه له مانگ و سالانی داها توو. ئەمریکا هاوشانی نه ته وه یه کگرتوو هه کان، G-7 و G20 و یه کیتی ئەوروپا و دامه زراوه و ریکراوه هه ریمیه کانی دیکه، له رێگه ی ئەجیندای ئاسایشی ته ندرووستی جیهان و له گه ل دامه زراوه داراییه نیوده وه له تیه کان کار بۆ دابینکردن و پێشکیشکردنی پیدایهستی پزیشکی زۆر پزویست و ده ستگه یشتن به دیاریکردنی نه خۆشییه کان و چاره سه رکردنی و دابه شکردنی فاکسین دهکات. ئیمه له گه ل دامه زراوه و که سانی دیکه دا به شداری به ره نگاربوونه وه ی ئه و ئالینگارییه گه ورانه ده بینه وه، که به هۆی په تای جیهانییه وه (پاندامیک) وه ده رکه وتوون. له وانه ش که له که بوونی قه رز، زیادبوونی هه ژاری، خراپوونی ئاسایشی خۆراک و خراپوونی تووندتیزی له سه ر بنه ما ی ره گز، ئیمه کار بۆ بووژاندنه وه ی فراوانکردنی ته ندرووستی جیهانی و بناخه ی ئاسایشی ته ندرووستی بۆ هه موو گه لان دهکەین، ئه ویش به که مکردنه وه ی

مهترسی کاره ساتی بایولوجی له داهاتوودا جا نه گهر به سرووشتی روویدات یان به ریکهوت یاخود به نه نقه ست بیت.

به رزه و هندیه کانی نه مریکا له نیوخواندا و له نه مریکا به پیشخستننی ژان له سر ناستی جیهان به هیژده بیت. هیژی نهمه چه ندچار زیاد دهکات، کاتیک هه وله کان بۆ ده ستینشان کردن و به رنه نگاری و ونه وهی ئاسته نگه هاو بهش په کده خهین. له و کاته شدا هاو به شیکردن له بارگرانی و فراوانکردنی بازه ی هاریکاری و هاوانه نگی زیتر ده بیت. نهمه له ریکه ی نازانسه کانی په ره پیدان و نامرازه کانی داراییه وه یارمه تی ده ره کی پیشکیژی سرخستننی سه قامگیری جیهانی ده کهین و جیگره وهش وهک مؤدیلی په ره پیدانی به دیل پیشکیژی ده کهین. هه روه ها، نهمه وه به رهینان له بواره کانی خوراک، ناسایشی ناو، کشتوکال و نه هیشتنی نه خووشی و په ره پیدانی ته ندرووستی گشتی و خوراک ده کهین. نهمه کار بۆ دلنایبوون له کوالیتیکی بهرز و هاوانه نگی په ره رده یی و ده رفه تی گونجاو بۆ هه موو مندالان و گه نجان ده کهین. نهمه کار بۆ بهرز کردن وهی په کسانیی ره گهزی، مافی هاو په گه زخواجه کان، ماف و تواناسازی ژان وهک به شیکی له پابه ندبوونی فراوانترمان به گه شه ی تابووری و پیکه وه بوونی کومه لابه تی پیشده خهین. نهویش به بهرجه سته کردن به هاگانمان و پیشکته وتنی جیهان له ریکه ی باشترین ریکه کانی نهمه به، هاو کاتیش راسته وخۆ به دوا ی به رزه وهندی ناستی نیشتمانی خومان ده کهوین. به کورتی، بهرنامه ی هاوکاری ده روه و هاو به شیکردنمان هه م راسته و هه م کارنیکی زیره گانه یه و ده بیت نه نجامیدهین.

نه ته وه په کگرتووه کان و ریکه خراوه نیوده وله تیه کانی دیکه هه رچه نده ناکامل بن، به نام مانه وه یان پنیوست و سه ره تاییه بۆ پیشقه چووونی به رزه وه ندیه کانمان. نهمه دووباره به شدار و نه نداییکی ته واو کارا ده بین و کار ده کهین بۆ نه وهی پابه ندیه داراییه کانمان به ته واوی و له کاتی خویدا به جیهینین. به درژیایی ماوه بهی، کیشه گرنه کانی وهک گورانکارییه کانی که شوهوا، ناسایشی ته ندرووستی جیهانی، ناسایشی و ناشتی، وه لامدانه وهی مرویی و بووراندنه وهی دیموکراسی و مافی مروّف، په یوه ندی دیجیتالی و به رزه بردنی ته کنه لوزیا و حکومرانی ته کنه لوزیا، گه شه پیدانی به رده وام و گشتگیر، ناواره بوون و کوچکردنی زوره ملی پیوستییان به هاوکارییه ک و چاکسازیه کی دامه زراوه یی کاریگره جیهانی هه به. نه مریکا ده خوازیت رۆلی خو ی له سه رکردایه تیکردنی ریکه خراوه فره لابه نه کاند ده ستینیکاته وه. هه روه ها، ده یه وج نه وهش بلیت که، نه م دامه زراوانه به رده وامان له رنه گدانه وهی به ها، ناوات و نورمه جیهانییه کان و له سه ره تایی دامه زران دنیا نه وه، که 75 سال پیش له مه وه بهر سیستمی نه ته وه په کگرتووه کان چه سپاوه نه وه که نه جیندایه کی ده سه لاتخوازانه (دیکتاتور). له جیهانی قوولبوونه وهی به ره کان و به ره ره کانیدا، نهمه نا هیلین نه م شوپنه گرنگ و زیندووه بکه ویت. له کاتیکدا دووباره په یوه ندی به سیستمی نیوده وله تیه وه ده کهین، نهمه نه وه هه ر شه راسته قینه و وجود یانه هس ده ستینشانده کهین، که به هو ی چه کی نه تومییه وه دروو ستبووه. نهمه کوتایی به و پیشبرکییه ی خرجه چه ده هینین که هه یه و دووباره متمانه مان وهک سه رکردیه کی کونترولکردنی چه که به ده سته هینین و بلاوی ده کهینه وه. هه ر بویه هس به و خیراییه بۆ درژیکردنه وهی په یمانی ده ستینیکی نو ی START له گه ل رووسیا رویشتن. له هه ر شوینیکیش بگنجیت، نهمه به دوا ی ریکه خستننی کونترولی نو یی چه کدا ده کهوین. نهمه هه نگاو بۆ که مکردنه وهی رۆلی چه کی نه تومی له ستراتیژی ناسایشی نه ته وه یماندا ده هاو یژین، له کاتیکدا دلنایان له پاراستنی ستراتیژییه تی نهمه به سه لامه تی، ناسایشی و کاریگره ده مینتیه وه، که پابه ندیه درژیکراره کانمان بۆ هاوپه یمانه کانمان به به هیژی و باوه پیکراوی ده مینتیه وه. هه روه ها نهمه له گه ل رووسیا و چین ده چین دیاوگیککی مانادر له سه ر مه ودای گه شه سه ندنی ته کنه لوزیایی سه ربازی، که سه قامگیری تی کده دات.

نوینه کردنه وهی سه رکردایه تی بلاو بوونه وهی چه که له لایه نه نه مریکاوه گرنه بۆ که مکردنه وهی مه ترسییه کان، که چه کی کیمیاوی درووستی ده کات. هه روه ها له گه ل هاوپه یمان و هاو به شه کانمان به شیوهی دیپلوماسییه کی بنه ما بۆ دارپژراو کار بۆ ده ستینشان کردن پرۆگرامی نه تومی ئیران و چالاکییه ناسه قامگیرییه کانی دیکه ده کهین. نهمه هیژ به دیپلوماتکاره کامان ده دین بۆ کارکردن شان به شانی کوماری کوریا و ژاپون بۆ که مکردنه وهی نه وه هه ر شانه ی له لایه نه بهرنامه ی ناوه کی و مووشه کی گه شه سه ندووی کوریایی باکووره وه دروو ست بوون. هه روه ها، هه وله کانمان بۆ داخستننی شوینی ماده تیشکده ره کان له سه رانه سهری جیهاندا نو ی ده کهینه وه.

له بهر وه پیشبردنی به رزه وه ندیه کانی نه مریکا له سه ر ناستی جیهاندا، نهمه بزاردی زیره ک و هو شمه ندانه و دیسپلینکراو سه باره ت به بهرگری نیشتمانی و به کارهینانی بهر پرسیارانه ی هیژی سه ربازیمان دیا ری ده کهین. له و کاته شدا هه ولی بهرز کردن وهی ناستی دیپلوماسی ده دین. به هیژی له رووی سه ربازییه وه به مانای ناسایشی یاخود هاوتایه به ناسایش، که زینگه ی به کلاکه روهی به رزه وه ندیه کانی نه مریکایه. نه مریکا هیچ کاتیک دوو دل نییه له به کارهینانی هیژ، نهویش له کاتیکدا بۆ بهرگری کردن له به رزه وه ندی گرنگی نیشتمانی زیندوومان پیوست بکات. نهمه هیژی چه کدارمان ناماده به بۆ دروستکردنی بهر به ست بۆ دوژمنه کانمان و بهرگری له گه ل و به رزه وه ندی و دوسته کانمان. هه روه ها، ناماده به بۆ شکستهینان به نه وه هه ر شانه ی دروو ست ده بن. به نام به کارهینانی هیژی سه ربازی دوا بین **ویستگه و هه وارگه مان ده بیت نه کی په کم بزارد،** دیپلوماسی، په ره پیدان و ده وله تکاری و تابووری، نامیر و نامرازی پیشه نگی سیاستی ده روهی نه مریکا ده بیت. ته نیا له دخیکیدا هیژی سه ربازی به کارده هینرت، که نامانج و نه رکه کانی به روونی ناشکرابن و به ده ست بیت. نهویش له کاتیکدا هیژ له گه ل سه رچاوه ی گونجاو وهک به شیکی له ستراتیژی یه ک پارچه له گه ل به ها و یاساکانی نهمه به کبگریته وه و به رزه زامه ندی گه لی نه مریکا بیت. له نه ریتی به هیژی نهمه، برپاره کان بۆ کونترولکردنی مه دنی له په یوه ندیه کی

تندرووستی سهربازی و کومه لگه وه سهرچاوه ده گرت. ههروهه، کاتیک هیز پيوسته، ئيمه هاوشان و له پال هاوبه شه نيوخوي و نيوده و له تيبه كاندا بو به هيز كردنی کاریگه ری و شه رعیه ت له هه ر شوپنیک گونجاو بیت دایده مه زرینین و دایده به زرینین، نه ویش به هاوبه شیکردنی بارگرانی و وه به رهینان له نه وانی دیکه بو سهرکه وتن.

به رگریکردن له نه مریکا مانای دانانی کاری له پینینه ی روون و ئاشکرایه له ناو بودجه ی به رگریدا، یه که مجار و پینش هه موو شتیک به رده و امده بین له وه به رهینان له وه که سانه ی که له هیزه خوبه خشه کانمان خزمه ت ده که ن. نه مه بو خیزانه کانیشیان وایه. ئیمه به رده وام له ناماده باشیدان و دنیایان له وه ی هیزه چه که داره کانی نه مریکا باشتترین هیزی مه شقیپیکراو و پرچه ککراوی جیهان بمینیته وه. له به رامبه ر ئالینگاریه ستراتژییه کاندا وه ک خوسه پاندنی زیاتری چین و ناسه قامیگری رووسیا، به به کارکردن له گه ل کونگریسدا ئیمه پیکهاته، توانا، قه باره و ستراکچهری گونجاوی هیز هه لده سه نگینین. ههروهه به جه ختکردنه وه مان له گواسته وه ی سیستمی کونی (میراتی) چه کی پیویست بو ئازادکردنی سهرچاوه کان و وه به رهینان له ته که نه لوژیای و توانا کاندا ده که ی، که له داهاتوودا به رزه وه ندی سهربازی و ئاسایشی نه ته وه ییمان دیا ریده کات. ئیمه پرؤسه ی به ره پیدان، تاقیکردنه وه، به ده ستهینان و پاراستنی نه ته که نه لوژیایانه ده گوازیته وه. دنیاییش ده ده ی، که هیزی ته واو و لیبروامان بو یه کبوون و کارکردنیان په داکردووه. ههروهه، ئیمه چوارچووه ی نه خلاقی و نورمی دنیابوون له به کارهینانی نه مه ته که نه لوژیانه به به رپرسیاره تیه وه داده ریژین. ئیمه لیئانتووی هیزه کانی ئوپراسیونه تایبه ته کان ده هیلینه وه بو جه ختکردنه وه له سه ره و له مادنه وه ی قه یران و کاره له پینینه کانی رووبه رووبوونه وه ی تیروریزم و جه نگی ناسایی و نه رکه کانیا ن. ههروهه، توانا کان بو پینشبرکی باشتر و ریگریبه کان له کرداره ناوچه کانی خوله میشی گه شه پیده ده ی. له پینشدا وه به رهینانه کانی به رگری له بواره کانی خوراگری که شوه وا و وزه ی پاکدا ده که ی و کار بو دنیابوون له وه ی ده که ی که وه زارته به رگری شوپنیک راسته قینه ی هه لی یه کسان و خزمه تکردن بیت. ده بی دلیا بینه وه که نه دامانی خزمه تگوازی ئیمه رووبه رووی جیاکاری، سزا و ده ستریزی سیکی نه بوونه ته وه و نابنه وه.

نابیت و ناکریت نه مریکا خه ریکی "شه ری هه تا هه تایی" بیت، که گیانی هه زاران که س و تریلیون دولاری تیچووه. ههروهه، به شیوه یه کی به رپرسیارانه کار بو کوتایهینان به دریژترین جه نگی نه مریکا له نه فغانستان ده که ی. له هه مانکاتیشدا ده بیت دنیاییب نه فغانستان دووباره و جاریکی دیکه نابیته وه په ناگه یه کی ئارام بو هیرشی تیروریستی له دزی نه مریکا. له شوینی دیکه ش، ئیمه شوینی خومان بو رووبه رووبوونه وه ی به رامبه ره کانمان و به رگریکردن له به رزه وه ندیه کانی خومان جیگیر ده که ی و شان به شانی هاوبه شه کانمان کار ده که ی و ناماده بوونی ئیمه له زه رای هیندی و نه وروپا به هیزتر ده که ی. له روژه لاتی ناوه راست تاوه کو ئاستی پیویست بوونی سهربازیمان به راست داده نیین. نه مه ش بو تیکدانی توپه تیروریستی نیوده و له تیه کان و ریگرتن له ده ستریزییه کانی ئیران و پاراستنی به رزه وه ندیه کانی دیکه ی زیندوو و ده گمه نی نه مریکا پیویسته. پیداجوونه وه ی جیهانی بوسچهر GPR ریبه ری نه مه بژاردانه یه، دنیایی له پاراستنی ئامانج، به ها و سهرچاوه ستراتژییه کانمان ده دات. ههروهه، ئیمه نه مه هه موارکردنه وه یه بو سه لامه تی کارمه ندانمان به راویژی نریک له گه ل هاوبه ش و هاوکاره کانمان نه جامده ده ی.

به و شیوه یه ی به لینمان داوه، که شوینی خه لکی نه مریکا و به تایبه تی چینی خیزانی کارکه ری نه مریکا له سه نته ری ستراتژی ئاسایشی نه ته وه ییماندا یه، پیویسته سیاسه ته کانی ئیمه ره نگدانه وه ی راستیه کی بنه ره تی بیت، نه ویش نه وه یه که له جیهانی نه مریدا "ئاسایشی تابووری، ئاسایشی نه ته وه یه یه"، ههروهه هیزی چینی ناوه ندی نه مریکا پرپه ی پشتی نه مه نه ته وه یه و به رزه وه ندیه کانی نه مریکا راگرتووه. هه ره له به ره نه مه هویه ش سیاسه تی بازگرانی و تابووری نیوده و له تیمان خزمه ت به هه موو نه مریکیه کان ده کات نه وه کو ته نیا چینیکی دیاریکراو و چینیکی زور که م. سیاسه تی بازگرانی ئیمه گه شه به چینی ناوه ندی نه مریکا ده دات و هه لی کاری نوو و باشتر ده ره خسینیت، ده ستی کار (کرئ) به رزبکاته وه و کومه لگه به هیزبکات. ئیمه دنیاییش ده ده ی، که یاسا کانی تابووری نیوده و له تی له به رامبه ر نه مریکا دژ و لار نه بیت. ئیمه یاسا به رده سته کان جیه جیده که ی و یاسای نوو ده رده که ی بو به رزکردنه وه ی دادپه روه ری. دنیاییش ده ده ی له باره ی نه وه گه شه کردنه وه ی ئیمه که له ریگه ی بازگرانی نیوده و له تی، ئالوگوری بازگرانی و سیاسه تی وه به رهینان بو ماوه یه کی دریزخایه ن و به وپه ری ئارامی و یه کسانی پینشکیش ده که ی. ئیمه له گه ل هاوکاره کانمان کار بو ریفورم و چاکسازی له ریخراوی بازگرانی جیهانی ده که ی، نه مه ش بو پالپشتیکردنی هه لی کار له نه مریکا و نه وه به هایانه ی له سه رانسهری جیهان له گه ل ملیونان که س هاوبه شیمان هه یه، له وانه ش مافی کریکار و کار، ده رفه تی یه کسان و سه ره پرشتی ژینگه. ئیمه ته نیا به دوا ی نه وه مامه له بازگرانیبه نویانه که وتووین و ده که وین، که وه به رهینانیا ن له کریکاران و کومه لگه ی نه مریکیدا کردووه. ههروهه، ئیمه له گه ل نه ته وه کانی دیکه گفتوگو ی ده رفه تی گونجاو بو کریکارانی نه مریکا و بازگرانی بچوو و مامناوه ند ده که ی، ته نانه ت به رده و امبوونمان بو دنیابوونه له وه ی هه موو کومپانیا نه مریکیه کان بتوانن له ده ره وه به سه رکه وتووپی کیپرکی بکه ن. ئیمه گرووی کریکار و ژینگه ییمان ده بیت و له سه ر میزی گفتوگو له هه موو ریکه وته تابووریه کان جه خت له سه ر به رزکردنه وه ی کار و پاراستنی ژینگه ده که ینه وه. ههروهه، ئیمه له گه ل گه لانی دیکه کار بو بردنه پیشه وه ی سیستمی بازگرانی نیوده و له تی ده که ی، که جیهان بگوازیته وه بو وزه ی پاک و خاوین. ئیمه دنیایی ده ده ی له سیاسه تی تابووری نیوده و له تیمان و سیاسه تی نیوخوی خومان بو پالپشتی کریکاران، بازگرانی بچوو و ژیرخانی به هیز و به کخسته وه ی پیوانه کان بو به ره نگار بوونه وه ی ئالینگاریه کانی گواسته وه و گه یاندن. ئیمه پابه ندبوونی

خۇمان بەھابەشەكانمان لە كەرتى تايەت بۇ پەرەپىدانى وەبەرھىنان و كەران بەدوای رەخساندى ھەلى وەبەرھىنان بۇ كۇمپانىا ئەمريكيەكان لە ولاتانى پىشكەوتوو دووپات دەكەينەو وەدابيندەكەين. ھەروەھا ئەولەووبەتى ئىمە بۇ ئاشكرىكرىدن، پىشكەيرىكرىدن و بەرپووبەردى شۇكى ئابوورى جىھان، كە بەسەختى كارى كرديوو تە سەر خىزانە ئەمريكيەكان.

لەكاتى قەيرانى ھەمەچەشن و جۇراوچۇردا، پىويستە ئىمە ئەو بەناسينەو كە ھىزمان لەدەرەو پىويستى بە ئەمريكا ھەيە كە لەنيوخۇدا باشتەر و بەھىزتر بنىات بنىتەو. ئابوورىبەكى نەتەو پى داينامىكى گىشتگر و داھىنەر لەگەل گەشانەو دانيشتوان زۇرگىنگە بۇ بەرژەو ندىبەكانى ئەمريكا و پىويستە نوچ بكريتەو. ئەمەش لە وەلامدانەو بەكى بەكلاكەرەو پى تەندرووستى گىشتى و قەيرانى ئابوورى دەستپيدەكات، كە بەھو قەيرانى كۇفید-19 بۇلابووتەو. ستراتىژى نەتەو پى ئىمە بەو 12 بەنما كىردارىبە سەرۇك بايدى لە دوو رۇژى بەكەمدا لە سەنتەرەكانى نووسينگەكەيدا بۇ گەپاندەو پى متمانە لەگەل گەلى ئەمريكادا دەرپىكرى. لەوانەش: سەلامەتى، كاريگەرى و ھەلمەتى كوتانى گىشتگر و دۇزىنەو پى چارەسەر بۇ نەخۇشى گوازراو لە رىگەى دەمامكدانان و پىشكىن و زيادكردى ھىزى كارى تەندرووستى گىشتى و كۇكرىدەو پى داتا بەشپووبەكى باشتەر. ئىمە يارمەتى خىرا و بەپەلە زياد دەكەين، راھىنان بە كارى بەرھەمھىنانى بەرگى دەكەين و كار بۇ سەلامەتى قوتابخانەكان و بازىگانى دەكەينەو و ھەولى بەرركردەو پى ئاستى سەلامەتى گەشتكرى دەدەين. ھەولەكانمان بۇ چارەسەر كىردى و تىپەراندنى كۇفید-19 فۇكوس دەخاتە سەر پاراستنى ئەو كەسانەى زياتر لە مەترسىدان. ئەويش دەبىتە ھو پىشكەوتنى دادپەرەو پى. ھەروەھا، پەيوەندىكرى بە رىنما پى تەندرووستى گىشتى باو پىكرىو بە رابەراپەتى زانست بۇ دەستپيدەكان و رەواندەو پى قەيرانى داراى، لەگەل كۇنگرىس كار بۇ دايىنكرى حەسانەو پى بەردەوام بۇ كرىكاران، خىزان، بازىگانى بچوو و كۇمەلگەكان دەكەين، ھەروەھا دەستدەكەين بەو بەرھىنانى دىرژخا پەن بۇ رەخساندى مىليۇنان كارى نوچ لەبوارى ژىرخانى ئابوورى، بەرھەمھىنان و تەكنەلۇژيا و گىنگى پىدان.

پىويستە لەماو پەكى كورتدا ھەنگاوى خىرا بۇ باشبوون و گەپانەو پى رەوشى ئابوورى بنىين. ھەروەھا پىويستە ئەو دەرغەتە مىژووبەى بەدەردەماماندا پى بنىتانانى ئەمريكايەكى بەھىز و ئاسايش لەماو پەكى دىرژخا پەندا بقۇزىنەو. بۇ پە ئىمە ئامادەكارى دەولەتى فیدرالى و ناوخۇ بۇ چارەسەر كىردى نەو كە تەنيا ئەم بەتايە، بەلكۇ ئامادەكارى بۇ پەتاي داھاتوو بنىات دەنئىن و بەھىزترى دەكەين. كاردەكەين بۇ گەپاندەو پى سەركرىدەو پى ئەمريكا لەسەر تەندرووستى جىھانى و ئاسايشى تەندرووستى، ھەروەھا بنىتانانى ئامادەكارى گىشتگر و تواناى بە كۇمەل لە جىھان بۇ دۇزىنەو پى و ئاشكرىكرى خىراى نەخۇشىبە گوازراوكان و ھەرەشەى بايولۇجى. لەگەل ئەو ھەشدا، وەبەرھىنان لە كۇگاي گىنگ و دلنباوون لەو پى زنجىرەى دايىنكرى بۇ دەرمان، كەلوپەلى پىزىشى و ماددە پىزىشى گىنگەكانى دىكە ئامادەپە، چونكە لەكاتى قەيراندا زۇر پىويستىن و پىشت بە تۇرەكانى دەرەو نەبەستىن كە زۇرجار تووشى كىشە دەن. ھەروەھا ئابوورىمان زياتر بەھىزتر و نەرمتر دەكەين تا بۇ خۇگونجاندىن لەگەل شۇكى جىھانى ئامادە پىت، لەوانەش وەك شۇكى پەتاي كۇفید-19 و ئەو گورپانكارىيانەى بەھو گورپانى كەشوو ھەو روودەدەن.

لە راستىدا، بنىاتانەو پەكى باشتەر پىويستى بە گىرپەستىكى كۇمەلپەتە نوچ ھەيە، كە بنەماى مامەلكردى لەگەل چىنى كرىكارانى ئەمريكا و خىزانەكانىان لە ھەموو كاتىدا لە پىشپەنە پىت، نەو كە تەنيا لە كاتى قەيران و كرى ياخود حەقدەستى كاركرى زياتر بكريت، بەلكوو دەپى خزمەتى زياتر بكرين و شوپنى كارى دادپەرەوانە و پارىزراو پى بۇ دايىن بكريت. ئىمە كارى نوپكارى و بنىاتانان بۇ داھاتوو پى ئەمريكا دەكەين، لە ھەموو ئەمريكادا بەھىزترىن ھىز دامەزىنن بۇ بنىتانانى ژىرخانىكى مۇدىرن و دلنباوون لە وەبەرھىنانەكانمان بۇ بنىاتانانى كارى باش و بەكگرتوو، كە بىتە ھو فراوانبوونى چىنى مامناو ھەند لە كۇمەلگەدا.

ناو ھەندى ئەم ئەجىنداپە بنىاتانانى داھاتوو پەكى دادپەرەو، خۇراگر و وزەى پاكە، كە زۇر بەپەلە پىويستە بۇ دوورخستەو پى ئەو مەترسىيانەى ئىستا بەھو قەيرانى كەشوو ھەو ھەن. ئەنجامدانى ئەمەش گىنگ و لە پىشپەنە پى بۇ بۇلابووتەو پى پىزىشى داھىنان، گەشەكردى ھەلى كارى زۇر بەرز و دلنباوون لە پىشپەو پىكردى ئەمريكا لە چەند دەپەى داھاتوو دا. ئىمە، بەشپووبەكى بەرچا و بەرھىنان لە توپىنەو و پەرەپىدان و بۇلابووتەو پى تەكنەلۇژيادا زياد دەكەين، كە دەبىتە ھو ھىزدان بە داھاتوو پى كەمكرىدەو پى دوانە ئۇكسىدى كاربون و پىشت بەستىن بە كاربون، كە ئەمەش ئەو پە ئىمە بەدو پىدا دەگەپىن و بۇ كاركرى تىيدا رىبەراپەتى و سەركرىدەو پى جىھان دەكەين. ھەروەھا لەويش داھىنانى ئەمريكا دەتوانىت ھەلى كار بەرھەمبەھىننىت و خواست و پىداويستى بازارى جىھان پىر كاتەو. ئىمە سەرچاوەكانى دايىنكردى فیدرالى بۇ بازىدان و دەستپىكردى خواستى تەكنەلۇژياى وزەى خاوين (پاك) و گىنگى وەك ئۆتۇمبىلى كارەباى بەكاردەھىنن. ھەروەھا، ئىمە پىشتىوانى لە گەشەى خىراى بۇلابوونەو پى وزەى نوچ (خاوين) دەكەين و بەرھىنان لە ژىرخانى ئاوهو پى دۇستى ژىنگە و بنىاتانانى ژىنگە بەكى خۇراگر بۇ گورپانى كەشوو ھەو و نوپىكرىدەو پى تۇرى وزەى ئەمريكا و پالپىشپىكردى سەركرىدەو پى نۆدەولەتى دەكەين بۇ ھاندانى ولاتانى دىكەى جىھان ھەمان كار بكەن. فراوانتر لەمەش، ئىمە لە لووتكە و لىواری داھىنانەكانى ئەمريكا بۇ باشتىكردى ژيانى ھەموو ئەمريكايەكان بەردەوامدەپىن. ئىمە وەبەرھىنانەكانى زانست و تەكنەلۇژيا دوو ھىندە دەكەين، لەوانەش توپىنەو و پەرەپىدان، بناخەى پىشپىركى تەكنەلۇژى و ژىرخانى بەرھەمھىنان و درووستىكردى نۆخۇپى بۇ بەدواداچووونى چەندىن ئامانجى ستراتىژى نەتەو پى لە بوارەكانى ئابوورى، تەندرووستى، بايوتىك، وزە،

ئاوھەوا و ئاسايىشى نىشتىمانى پىشكىشىدەكەين. ئىمە بە وريايىھە پارىزگارى لە ۋەبەرھىنانى خۇمان بۇ درىژەدان بە سوود و قازانچى ستراتىژىمان دەكەين. ئىمە ھىزى كارى زانست و تەكنەلۇژىمان فراوانتر دەكەين، ئەويش بە ۋەبەرھىنان لە پەرۋەردە سىم STEM، كە لە ئىستادا ئەمريكا ئەو زەمىنەبەي لە دەستداۋە. ھەرۋەھا، ھەولى گەراندنەۋەي ھىزى مېژوۋىي گەلەكەمان بە دۇنياۋىي لە سىياسەتى كۆچكردنمان لە رىگەي باشكردن و بە ئەنجامگەياندنى دۇزىنەۋە باشترىن و گەشاۋەترىنى جىھان بۇ خۇيىندن و كار و مانەۋە لە ئەمريكا دەدەين. ئىمە بىناتى ژىرخانى دىجىتالى سەدەي 21 دروستدەكەين، لەۋانەش دەستگەيشتن و دابىنكردنى خىراترىن ھىلى ئىنتەرنىتى جىھانى و ئاسايىشى تۇرى پەيۋەندى نەۋەي پىنچەم G5. ئىمە دەگەرپن و گەشتەكانى بۇشايى ئاسمان بۇ بەرژەۋەندى مۇقايەت دەدۇزىنەۋە. ھەرۋەھا گەرپان و چالاكىيەكانمان لە بۇشايى ئاسمان بۇ سەلامەتى، سەقامگىرى و ئاسايىشى فەزا بەكاردەھىنن. ئىمە پىۋانەكانى تەكنەلۇژىي دەركەوتوۋ بۇ بەھىزكردنى ئاسايىش و پىشېركىي ئابوورى و بەھاكانمان پىكدەھىنن و پىشكىشى دەكەين. ھەرۋەھا، لە سەرئاسەرى ئەم دەستپىشخەرىيەدا ھاۋەبەشى و ھاۋەبەمانى لەگەل دۇست و ھاۋەي دىموكراتىيەكان بۇ زىادكردنى بەرژەۋەندى و پىشېركىي گىشتى دەكەين. ئىمە بىكەي زانستى و تەكنەلۇژى خۇمان بەھىز دەكەين، كارە لەپىشەنەكانمان دابىنكردنى ئاسايىشى سايبەرى، بەھىزكردنى تواناكان و ئامادەباشى و خۇراگىرمان بۇ بەرژەۋەندەۋە و كەمكردنەۋەي بۇشايى سايبەرىيە. پىۋىستە لەسەر حكومەت بەبەكەۋە و پىكەۋە كار بۇ بەرژەۋەندى و ھاۋەبەشىكردنى مەترسىيەكان و ھاندانى ھاۋانەھەنگى ئىۋان كەرتى تايبەت و گىشتى لە ھەموو ئاستەكاندا بكات، ئەويش بۇ ئەۋەي ژىنگەبەكى پارىزراۋ و ئارامى ئۇنلاين بۇ ھەموو ئەمريكيەكان بىنات بىتت. ۋەبەرھىنانەكانمان لەژىرخانى ئابوورى ئەو كەسانەدا فراوانتر دەكەين، كە پىۋىستن بۇ ئەۋەي بەشپەۋەبەكى كارىگەر بەرگى لە نەتەۋە لە بەرامبەر چالاكى زىانەخش و ھىزى سايبەرىدا بىكەين. ئەمە دەرفەتپىش بۇ ئەمريكيەكان لە باكراۋەندى جۇراۋجۇردا دەخولقىنپت كاتىك بىكەبەكى بەھەرى بى ھاۋتا بىنات دەننن. ئىمە پەيۋەندى و پەيۋەستىۋونمان بە پەيۋەندى ئىۋدەۋەلتى لەسەر كىشەي سايبەرى نوۋ دەكەينەۋە و شانبەشانى ھاۋەبەش و ھاۋكارەكانمان كار بۇ بىناتنانى نۇرمىكى جىھانى نوۋ لە بۇشايى سايبەرىدا دەكەين، ھەرۋەھا ئىمە ئەكتەرە سەرەكپەكان بە بەرپرس دەزانن بۇ تىكدان و بچراندنى ياخود ناسەقامىگىركردنى چالاكى سايبەرى، بەشپەۋەبەكى خىرا و گونجاۋ ۋەلامى ھىزىشە سايبەرىيەكان دەدەينەۋە، ئەويش لەرىگەي سەپاندنى تىجۋوبەكى بەردەۋام و گەرەتر لە رىگەي سايبەرى و ئاسايبەرىيەۋە دەبىت.

بىناتانەۋەبەكى باشتر لە ئىمە ۋادەخۋازىت كە خۇمان پابەند بە بوۋزاندنەۋەي دىموكراسى خۇمان بىكەين. ئاپدپاكانى ئەمريكا بۇ دىموكراسى، بەكسانى و فرەيى، كە سەرچاۋە بىنەرتى و لەبى نەھاتۋى سوودبەخشى بۇ ئەمريكا، بەلام ئەمانەمان پىنەدراۋە بۇيەش دەستگرتن و باۋەشكردن بەو سوودانە بەۋاتى پابەندبوون بە بەلىنى دامەرزىنەرانى گەلەكەمان، بەھىزكردن و نوپىكردنەۋەي پىۋىستە و ئاپدپا دىموكراسىمان دەدات. ھەرۋەھا، دىموكراسى گىرنگە بۇ روۋبەروۋبوۋنەۋە و چارەسەر كىردنى ئالىنگارىيەكانى ئەم كات و قۇناخە. ئىمە شەپى سەرگوتكردنى دەنگدەران و بىبەشەنەبوۋنى دامەرزەۋەي دەكەين. پىۋىستە بە شەفافی و بەرپرسىارپىتپىۋە رەگى گەندەلى و روۋبەروۋبوۋنەۋەي رۇلى شىۋاۋى پارە لە حكومەت و سىياسەتماندا بدۇزىنەۋە. ئىمە پابەندى بە حكومى ياسا، گەراندنەۋەي رىزگرتن لەجىكارى دەستۋورى دەسەلتەكان و سەربەخۇبى دەسەلتە دادۋەرى، نوپىكردنەۋەي باۋەر بە سىرووشتى دەزگاكانى جىبەجىكردنى ياسا فیدرالى، كۆمەلى ھەۋالگىرى، دىپلومات و مەدەنى و سوپا، گىرنگى گوتارى ئازاد و ئازادى رۇزنامەگەرى و مافى خۇپىشانان بەشپەۋەبەكى ئاشتىانە، مافى مەدەنى و ئازادىيە بىنەرتپەكانى دىكە دوۋپاندەكەينەۋە. لە كاتىكدا مىليۇن ئەمريكى ئازايانە روۋبەروۋى پەتاي كۇقىد-19 بوۋنەۋە و داۋاى دادپەرۋەرى رەگەزىيان دەكرد، بۇ بوۋنەۋەي پەتاكە و قەيرانى ئابوورى بەتايبەتى لەسەر ئەمريكيە رەش پىستەكان زىات دەركەۋت، بەراستپىش بىناتنانىكى باشتر بە بى بەرەۋپىشچوۋن لە دادپەرۋەرى و رەگەزىيا ناپەتە دى و ئەستەمە. ئەمەش پىۋىستى بە چاكسازىيەكى قوۋل لە سىياسەت كىردن و سىستىمى دادۋەرى تاۋانكارىمان ھەيە و ھەنگاۋى خىراى بۇ دەستبەركردنى مافى دەنگدان بۇ ھەموۋان ھەيە. بەلام ئەۋە ھەموو شىك نىيە و بەس نىيە بۇ بەرەنگارىۋونەۋەي رەگەزىيەستى بە سىستىمىكارا، كە پىۋىستى بە كارى شىگىرانە بۇ چارەسەرى پىكھاتە، سىياسەت و ئەو كىردارنە ھەيە كە بەشدارن لە بىناتنان و درووستكردنى جىۋاۋى (بۇشايى) سامان و جىۋاۋى تەندروۋستى و ناپەكسانى لە دەستگەيشتن بە پەرۋەردە و خۇيىندن كە ئەو دەرتەنەجىمانەي بەدوادا دىت.

ھەرۋەھا، پىۋىستە ئىمە ئەۋەش لەبىر نەكەين، كە ئىمە گەلپكى كۆچبەرى بەھىزىن لەمال و لە دەرەۋە و بە جىۋاۋىيەكانمان دەناسرىنەۋە. پىۋىستە بەلىنەكانمان نوۋ بىكەينەۋە ۋەك پەناگەبەكى پەنابەر و پابەندبوۋنمان بە پاراستنى ئەۋانەي ھانا بۇ كەنارۋەكانمان دىنن. ھەرۋەبەش كۇتايىمان بە سىياسەتى دابىرانى خىزانەكان لە ئىدارەي پىشۋو ھىنا و باندكردنى سەفەرى جىكارپىمان ھەلۋەشانەۋە. ناتوانن ھەموو ئەو ئالىنگارىيەنەي لە سنوۋرەكانى باشۋورى ۋلات روۋبەروۋىيان بوۋىنەتەۋە لەشەو و رۇژىكدا چارەسەر بىكەين، بەلام دۇنيايى دەدەين لەۋەي كە ئىمە پىۋىستە پىۋىستەكى دادپەرۋەرانە بەپىي بەھاكانى خۇمان لەم پىرسەدا جىبەجىدەكەين.

دىموكراسىيەكى پىۋىستە و بەردەۋام ھەموو جۇرە پالئەرىكى سىياسى بۇ توۋندتىزى بەھەموو شىۋەكانىيەۋە رەتدەكاتەۋە. سەرپەرى سەرگەۋىنى بەرچاۋ لەدۇرى تىرۋىزىمى ئىۋدەۋەلتى، بەلام ھىشتاش ھەرەشەي پەرتەۋەزە و بۇ بۇ سەر ئەمريكيەكان ماۋە. توۋندپەروۋى و توۋندتىزى ناۋخۇبى تەھدەي بىنەما سەرەكپەكانى دىموكراسىمان دەكات و داۋاى سىياسەتى پارىزگارى ۋەسەلامەتى گىشتىمان لىدەكات، لەھەمان كاتپىشدا بەھاكانمان بەرژەۋەبەكى ۋ رىز لە ياساكانمان دەگىرن. دەبىت ئىمە درىژە بە رىگەي خۇمان بەدەين و

خۇمان بگونجىن بۇ رووبەپووبوونەۋە تىرۇرىزم، لەۋانەش يەكخستنى سەرچاۋەكانمان بۇ رىگرىگرتن لە گەشەكردنى مەترسىيەكان. ئىمە ۋەك حكومەتتىكى ھاۋا ئاھەنگ و يەكگرتوۋى فیدرالى كار دەكەين بۇ ئەۋەي لە كۇنسىرتتىكى ھاۋا بەشدا لەگەل دەۋلەت، ناۋخۇ، خىل، كەرتى تايبەت و ھاۋا بەش بيانىيەكان رىزى تەۋاۋى ئامرازەكانى بەردەستمان بگرتن و بەكارىان بەيىنن. جىبەجىكردنى ياسا بەشئەۋەيەكى بەھىز و تۈانا ھەۋالگىرىيەكان لەگەل ھاۋاكارىيەكى بەھىز و ھاۋا بەشكىردنى زانىارى گونجاۋ دەبىتە ھۇي ئامرازىكى گرتن بۇ تىگەيشتن و روومالكردن ئەو تووندېرەۋىيە فراۋانەي ئەمپۇ ئەمىرىكا رووبەپوۋى بوۋەتەۋە. كارى ئىمە بەرگىرى لە دىموكراسى و لەكەنارۋەكانى خۇمان كۇتايى نايەت. دەسەلاتىخۋازى (دىكتاتورى) لە پەرەسەندن و رىپۇبلىكى جىھانىدايە، بۇيە ئىمە لەگەل ھاۋاپەيمان و ھاۋاپەرەكانماندا كار بۇ بوژاندنەۋەي دىموكراسى لەسەرەنسىرى جىھان دەكەين. ئىمە شان بەشانى ھاۋەلە دىموكراسىيەكانمان لە سەرەنسىرى جىھان كار بۇ رىگرىكردن و بەرگىكردن لە دەستدرىژىيە جياۋازەكان دەكەين. ئىمە لەگەل ھاۋاپەيمان و ھاۋاكارەكانمان پىكەۋە بەرەنگارى ھەرەشە نوپىيەكان دەۋەستىنەۋە، كە ئەۋانىش ئامانجان دىموكراسىيەكەمان، دەستدرىژى بۇ سەر سنوورەكان، ھىرشى سايبەرى و بىلاۋكردنەۋەي زانىارى نادرووست و دەسەلاتىخۋازى دىجىتالى بۇ بىناتانن و دەستكەۋتنى ۋەزەيەكى زۇرتەر. ئىمە ئامانجى تايبەت لە بەرەنگارىبوونەۋەي گەندەلى پەرەپىدەدەين، چۈنكە گەندەلى دەبىتە ھۇي بوگەنكردن دىموكراسى لەناۋەۋە و زىاتر بەرەۋە چەكداركردن دەۋلەت لە لايەن ۋلاتانى دەسەلاتىخۋاز دەۋرۋات كە دەبىتە ھۇي بىپىكردنى دىموكراسى. ئىمە بەھەموو شىۋەكانىيەۋە بەرگىرى و پارىژكارى لە مافەكانى مرۇف، دەستىشەنكردن جياكارى و ناداپەرەۋەرى و پەرۋاپىزخستن دەكەين. ئىمە رووبەپوۋى باج و سىپىكردنەۋەي پارە دەبىنەۋە، كە يارمەتيدەرە بۇ نايەكسانى داھات، ناردنى پارە بۇ تىرۇرىزم و دەرکەۋتنى كارىگەرى دەرەكى و دىپلۇماتى لەناۋخۇدا. ئىمە ھاۋا ئاھەنگى بۇ بەكارھىننى ئامرازە ئابوورىيەكان بۇ بەھىزكردن و پىشخستنى بەرژەۋەندى ھاۋاپەشمان دەكەين. ھەرۋەھا، پىكەۋە كار بۇ سەپاندنى تىچۋۋى راستەقىنە و سزاي ھەر كەسكى دەدەين، كە دەست لە پۇرسەي دىموكراسىمان ۋەرىدات. ئىمە لەگەل ھاۋاپوچۈنە دىموكراتەكانمان بەرگىرى لە زنجىرەكانى دابىنكردن رەخنەي باۋەپىكراۋ و ژىرخانى تەكەلۇژيا بۇ سەرخستنى ۋەزى پاك و ئامادەكارىيەكانى پىشۋەختە بۇ بىلاۋبوونەۋەي پەتاي جىھانى (پاندامىك) دەكەين. ئىمە سەركرىدەپەتى بەرزكردنەۋەي ئاستى نۇرمى ھاۋەش و گرىبەستى نوچ لە بوارەكانى تەكەلۇژياي دەرکەۋتوۋ، بۇشايى ئاسمان، فەزاي سايبەر و ھەرەشەي بايۇلۇجى، تەندرووستى، كەشۋەھا، ئاۋەھا، ژىنگە و مافەكانى مرۇف دەكەين. ھەرۋەھا، ئىمە لووتكەيەكى جىھانى بۇ دىموكراسى رىكەدەخەين ئەۋىش بۇ دۇنياۋوون لە ھاۋاكارى فراۋان لە نىۋان ھاۋەش و ھاۋاپەيمانەكانمان لەسەر ئەو بەرژەۋەندى و بەھايانەي لە دەستچوون. پىكەۋە ئەم كارنامەيە بۇ بەھىزكردن بەرژەۋەندىيە بەردەۋامەكانمان و رىگە پىندانمان لە كىپرگى سترانىژى لەگەل چىن ياخود ھەر گەلىكى دىكەدا بىت جىبەجىن دەكەين و سەردەكەۋىن. بۇ ماۋەيەكى درىژخايەن، كارىگەرتىرن رىگا بۇ ئەمىرىكا لە كىپرگى لەگەل ۋلاتى چىنى خۇسەپىن و دەسەلاتىخۋازدا ۋەبەرھىنان لە خەلكى خۇمان، لە ئابوورى و دىموكراسى ئەمىرىكادايە. گەپاندنەۋەي مەمانەي ئەمىرىكا و دوۋبارە جەختكردنەۋە لە بەرۋەپىشېردنى سەركرىدەپەتى ئەمىرىكا لە جىھاندا پىۋىستە. دۇنيايى دەدەين ئەۋە ئەمىرىكايە ئەجىنداي نىۋەدەۋلەتى دادەپىژىت نەك چىن. شانبەشانى ئەۋانى دىكە كار بۇ ۋىناكردن نۇرم و رىكەۋتنامەي نوپى جىھانى دەكەين، كە دەبىتە ھۇي پىشخستنى بەرژەۋەندىيەكانمان و رەنگدانەۋەي بەھاكانمان. بە پالپىشېكردن و بەرگىكردن لە تۇرى بى ۋىنەي ھاۋاپەيمان و ھاۋاپەشەكانمان و بىناتانن لە ۋەبەرھىنانى بەرگىرى زىرەكدا، دەستدرىژىيەكانى چىن دەستىشەندەكەين و رووبەپوۋى ھەرەشەكان بۇ سەر ئاسايشى ھەموان و خۇشگوزەرانى و رىگاي دىموكراسىيى ژيانمان دەبىنەۋە.

ھاۋكات، بوژاندنەۋەي كرۇكى بەھىزىۋوونمان پىۋىستە كە لەئاستى پىۋىستىشدا نەبوۋە. لە زۇر ناۋچەي جىھاندا، سەركرىدەكانى چىن بەدۋاي بەرژەۋەندى ناداپەرەۋەرانە ۋەرەفتاركردن شەپەنگىزانە و زۇردارانە دەكەون، كە دەبىتە ھۇي لاۋازكردن و پىشلىكردن ياسا و بەھاكانى سىستىمىكى نىۋەدەۋلەتى. كاتىك ھەلسوكەۋت و رەفتارى راستەۋخۇي چىن ھەرەشە لە بەرژەۋەندى و بەھاكانمان دەكات، ئىمە ۋەلامى ئالىنگارىيەكانى چىن دەدەينەۋە. ھەرۋەھا، ئىمە بەرەنگارى كىردارى بازگانى نايەكسان و ناپاسايى و دزى سايبەرى و كىردارى گەندەلى ئابوورى دەبىنەۋە، كە نازارى كىركارنى ئەمىرىكا بدات و رىگرى لە تەكەلۇژياي دەرکەۋتوۋ و پىشكەۋتوۋ بكات. ھەرۋەھا ژدى ئە ھەۋلانەي دەبىن كە بەدۋاي دامالنى بەرژەۋەندى سترانىژى و كىپرگى تەۋەبىمانەۋە بىت. دۇنيايى لە زنجىرەي دابىنكردن ئاسايشى تەكەلۇژى نىشتمانى و پىداۋىستى پىشكى دەدەين. ئىمە بەردەۋامدەبىن لە بەرگىكردن و گەبىشتن بە نۇرمە جىھانىيە ھاۋاپەشەكان، لە نىۋاندا نازادى فرىن و مافى فرىن نازاد لەژىر سايبەي ياساي نىۋەدەۋلەتيدا. ئىمە شوپىنى خۇمان لەروۋى دىپلۇماسى و سەربازىيەۋە بۇ بەرگىكردن لە ھاۋاپەيمانەكانمان بەھىز دەكەين و پىشكىرى لە دراۋسىكانى چىن و ھاۋاپەشە بازگانىيەكانمان بۇ بەرگىكردن لە مافەكانىيان و درووستكردن مافى بىرپاردان و بىزاردەي سەربەخۇ ياخود بە بى كارىگەرى دەرەكى دەكەين. ئىمە گەشە بە پىشكەۋتنى ناۋخۇي بۇ بەرەنگارىبوونەۋەي دەستكارىكردنى كارە لە پىشكىنەكانى ناۋخۇ دەكەين و پىشكىۋانى تابۋان دەكەين كە دىموكراسىيەكى پىشەنگ ھاۋاپەشكى گرتكى ئابوورى و ئەمىنىيە لە بەرامبەر پابەندىيە درىژخايەنەكانى ئەمىرىكايە. ھەرۋەھا دۇنيايى دەدەين، كە كۇمپانىا ئەمىرىكايەكان بەھا ئەمىرىكايەكان ناكەنە قورىانى كارى بازگانى لەگەل چىن و ئىمەش بەرامبەر مافى مرۇف، كەرامەتى مرۇف لە ھۇنگ كۇنگ، شىنگيا و تبت بەرپرسىار دەبىن. لەسەر ھەموو ئەم كىشائەۋە. كار بۇ درووستكردن نىكبوونەۋەيەكى ھاۋاپەش لەگەل ۋلاتانى ھاۋاپوچۈندا دەكەين. ھەرۋەھا، دەزانىن كە كىپرگى ستراتژى ناكەين و پىۋىست ناكات بىكەين. كاتىك كاركردن لە پىشكىنە لەگەل چىن لە بەرژەۋەندى تەۋەبىمان دايە. بىگومان، نوپىكردنەۋەي بەرژەۋەندىيەكانى ئەمىرىكا زامنى بەھىزى و مەمانەي ئەمىرىكايە و لە پىگەيەكى بەھىزەۋە لە ھەمبەر چىن كار دەكەين. ئىمە دىپلۇماسىيەتى كىردارى ئەنجامدەدەين. ھەرۋەھا، ئىمە لەگەل

پەكىن كار بۇ كەمكىدەنەھەي مەترسىي تېنەگەيشتەن ۋەھلە خۇيىندەنەھەي يەكتىرى دەكەين. ئىمە، پېشۋازى لە ھاوكارى حكومەتى چىن لەسەر پرسەكانى كەشۋەھەوا، ئاسايشى تەندرووستى جىھانى، كۆنترۇلكردىنى چەك دەكەين. ئەمەش لەو شۋىنەنەھەي كە چارەنووسى نەتەھەيىمان بېكەھە بەستراون ياخود ئالۇگور كراوھ. ھەرۋەكو چۆن ئىمە ھاوپەيىمان ۋ ھاوكارەكانمان كۆدەكەينەھەي بۇ بەشدارىكردىن ۋ بەھىزكردىنى گىفتوگۇكان ۋ كۆكردىنەھەي ۋ پېشاندانى ھىزەكان بۇ چارەسەرى كېشەكان ۋ كۆتايھىنان بە كېشەكان. دواچار، بۇ ئەھەي ئاسايشى ستراتىژى نەتەھەيىمان كارىگەر بىت، پېويستە ۋەبەرھىنان لە ھىزى كارى ئاسايشى نەتەھەيىمان، دامەزراوھەكان ۋ ھاوپەيىمانەكانماندا بكەين. ھەرۋەھە نەھەيىكى نوئ بۇ خزمەتى گىشتى ۋ زامانكردىنى ھىزى كارمان لە رىگەي نوئپەنەرايەتىكردىنى ھەمەجۆرى ۋلات ۋ نوئكردىنەھەي پروسەكانى بېرارداندا بكەين. جىبەجىكردىنى ستراتىژىيەكى ئاسايشى نىشتمانى پېويستى بەشارەزايى ۋ دادوھرىيەكى بەئاگا ھەيە. لەم سالانەي دواييدا ئەزموون ۋ دەستپاكى ۋ پېشەبوونى دەزگاي ئاسايشى نەتەھەيى ۋ ھىزى كارمان ھەرچەندە نەرم ۋ لەسەرخۇ بىت، تاقيكراوھتەھەي. دەبىت دان بەھە بىنېن، كە پېويستە بەخىزايى كار بۇ بەرەنگاربوونەھەي ئالېنگارىيەكانى ئاسايشى نەتەھەيىمان بكەين. لەگەل كۆنترۇلكردىنى بىلابوونەھەي پەتاي كۆفېد-19دا، ئىمە دلنپايى بەھىزى كارى ئاسايشى نەتەھەيىمان دەدەين، كە بە سەلامەتى ۋ كارىگەر بەردەھوامدەبىت. خزمەتكارى گىشتى (فەرمانبەر) دەپارېزىن، دووبارە سەرمایەي مروئيمان بۇ دلنپابوون لە كرۇكى بەھىزى دېپلۇمات، كارمەندى زىرەكى پىسپور ۋ گەشەسەندوو، ئەندامانى خزمەتگوزارى ۋ نەھەي داھاتووي پىسپورى ئاسايشى نەتەھەيى دادەمەزىنېن. ئىمە ئاستى ھەمەجۆرى، دادپەرۋەرى ۋ تايبەتمەندى زياتر دەكەين، ھەرۋەھە گىرنگى بە خۇگونجاندىن ۋ پەرەپىدانى راھىنەكان لە سەرانسەرى ھىزى كار، لە ئاسايشى نەتەھەيىمان دادەنېن. دەرەھەي نوئ بۇ شارەزايانى ناپېشەيى دەپەخسىنېن بۇ ماوھەكى كاتى خزمەتى حكومەتەكەمان بكەن ۋ پەيوھەندى بە كەسانى رەخنەگرى بەھەرەمەند لە كەرتى تايبەت لەسەر پرسى گورانى كەشۋەھەوا، ئاسايشى تەندرووستى جىھانى، تەكنەلۇزىيەي دەرەكەوتوو دەكەين بۇ كاركردىن لە حكومەتى فېدرالى ئەمريكا. ئىمە ھىزى كار بۇ ئەو تەكنەلۇزىيەي پېويستىيان پېئە دابىندەكەين، ھاوكاتىش ھانى رېكخراوھ نوئپەكان ۋ كولتوورى نوئخووزى پېويست بۇ بەرەنگاربوونەھەي ئالېنگارىيە ئالۇزەكانى ئەمرو دەدەين. ھەرۋەھە، ئىمە بەپەلە كار بۇ بەھىزكردىنى ھىزى كارى ئاسايشى نەتەھەيىمان دەكەين، كە رەنگدانەھەي تەواوي فرەي ئەمريكا ۋ ھەموو ئەو ھىزەي بىت كە ھەيەتى، ھەر ۋەكو ئەم چەند ھەنگاھە، ئىمە جەخت لەسەر دەستپاكى ۋ لېپرسىنەھەي شەفافیەت ۋ بەرپىسارىيتى دەكەينەھەي.

كاتىك بە دېپلۇماسى، ئابوورى، تەندرووستى ۋ ئامرازەكانى پەرەپىدان سەركردايەتى دەكات ئەمريكا زياتر بەدەستدەھىنېت، بۇ ئەم مەبەستەش ۋ بۇ خۇ بەدوورگىرتن لە پىشتەبەستەن بە سوپاي ئەمريكا بۇ ئەنجامدانى ئەرك ۋ بەرپىسارىيتىيەكان بەشۋەيەكى باشتر لەگەل كەسانى دېكەدا، كارە لە پېشەيىنەكانى بودجەي ئاسايشى نەتەھەيىمان لەپېش چاوكىرتنى سەرچاھەي نوئ بۇ دېپلۇماسى ۋگەشەپىدان دەبىت. ھەرۋەھە، ئىمە ۋەبەرھىنان لە كۆمەلگەي ھەوالگىرى خۇمان بۇ بەھىزكردىنى تۋاناکانپان بۇ گەپاندنى شىكردىنەھەي ۋ زانىارى پىدان لە كاتى پېويستدا بۇ سىياسەتكردىن ۋ دۇزىنەھەي دەرەھەتەكان ۋ پېشگىرتن لە ھەرەشەكان پېش ئەھەي بۇ قەيران دەكەين.

لەبەر ئەھەي جىاوازي نەرىتى لەنپوان سىياسەتى دەرەكى ۋ ناخۇيى، لە نپوان ئاسايشى نەتەھەيى ۋ ئاسايشى ئابوورى ۋ ئاسايشى تەندرووستى ۋ ھەرۋەھە ئاسايشى ژىنگەپىدا ھەيە، ئىمە چاكسازى لە دەزگا ۋ بەش ۋ پروسەكانى نپو ھەيكەلى رېكخراوھەي كۆشكى سې دەكەين بە جۇرىك كە رەنگدانەھەي راستى نوئ بىت. ئىمە دلنپايى بە تاكەكانى خاوەن شارەزايى لە بوارەكانى زانست، تەكنەلۇزىيا، ئەندازىارى ۋ بىركارى، ئابوورى ۋ دارايى، زمانە گىرنگەكانى ناوچەكان دەدەين، كە بەتەواوي لە بېرپارەكانى ئىمەدا لەبەرچاۋ دەگىرىن. چۈنكە ھەرگىز حكومەتى فېدرالى قورخكارى لەسەر شارەزايى ناكات. ئىمە پروسەي نوئ ۋ ھاوبەشىكردىن دەكەين بۇ دلنپابوون لەھەي كە دەولەت، شارەوانى، خىل، كۆمەلگەي مەدەنى، دىاسپورا ۋ باوھ، ئەكتەرەكانى كەرتى تايبەت باشتر لە سىياسەتى رادەربېرېن يەكبەخەين ۋ مىكانىزىمى نوئ بۇ ھاوھەلۇستىي سىياسى ۋ جىبەجىكردىنى لەسەر ھەموو ئەو كۆمەلە ۋ لايەنە جۇراوچۇرانە پەرەپىدەدەين.

دەرئەنجام

ئەم ساتە خالىكى ھەستىيار ۋ چارەنووسىيە، ئىمە لەناو مشتوومرېكى بىنەرەتېن سەبارەت بە ئاراستەي داھاتووي جىھانەكەمان. بۇ ئەھەي سەرىكەۋىن، دەبىت ئەھە نېشانىدەين، كە ھېشتا دەتۋانېن دېموكراسىيەكان بە دەست گەلەكەمان بگەيەنېن. ئەمەش بەرووداۋىك روونادات، ئىمە دەبىت بەرگىرى لە دېموكراسى بكەين ۋ بەھىزىتر نوئى بكەينەھەي. ئەمەش بەماناي بىناتنانى باشترى بناخەي ئابوورىيەكەمان ۋ دووبارە دانانەھەي پېگەمان لە دامەزراوھ نپودەھولەتتېيەكان دەدات. دەبىيەھاكانمان لە ناخۇ (مالئوھە) بەرزىكەينەھەي لە ھەموو جىھانىش بەرگىريان لى بكەين. ھىزى سەربازىمان مۇدىرن ۋ پىشكەوتوو بكەين، بەلام بە دېپلۇماسىيەت پېشەنگى ۋ سەركردايەتى بكەين. بوۋژاندەھەي تۇرى ھاوپەيىمانى ئەمريكا ۋ ئەو ھاوبەشەنەي كە جىھانىيان بۇ ھەموو گەلەكەمان سەلامەت كر دووھ. جگە لە ئەمريكا، ھىچ نەتەھەيەكى دېكە پېگەيەكى ۋا بەھىز ۋ باشترى نپيە بۇ جۇلاندنى داھاتوو. ئەنجامدانى ئەمەش ۋادەخووزىت كە ئىمە باوھشى بۇ بكەينەھەي ۋ بەرژەھەندىيە بەردەھوامەكانمان بەدەست بەيىن ۋ بۇ نېكبوونەھەي لە جىھان لە پېگەي متمانە ۋ ھىزەھەي.

ئەگەر ئەمە بکەین، کار لەگەڵ ھاوکارە دیموکراتەکانمان بکەین، ئێمە رووبەرووی ھەموو ئالینگارییەکان دەبێتەو و پێش ھەموو ئاستەنگییەکان دەکەوین. بەیەکیشەو دەتوانین داھاتوو باشتر بنیات بنین.

[i] <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2021/03/NSC-1v2.pdf>